

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α΄ Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΟΔ΄
ΜΑΪΟΣ 2019
Ἀρ. Φύλ. 881

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Ὅργανο
Ὁμωνύμου Ὁρθοδόξου Ἀδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534
Τεύχ. 881, ΜΑΪΟΣ 2019

Ἰδιοκτησία - Ἐκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Δ/ντής Συντάξεως:
Γεώργιος Μυτιληναῖος
Ἄλ. Συμεωνίδη 6, 54639 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση,
καλλιτεχνική ἐπιμέλεια:
«Χριστιανική Ἑλπίς»
Ὁρθόδοξη Ἀδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: 2310 677421

Ἐκτύπωση-Βιβλιοδεσία:
«Μέλισσα», Ἀσπροβάλτα
Τηλ.: 23970 23313

Ἑτήσια συνδρομή:

Ἑσωτερικοῦ: 10€ Ἑξωτερικοῦ: 35€
Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$
Καναδᾶ: 50\$ Αὐστραλίας: 55\$

Ἀρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

6074010115324

Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

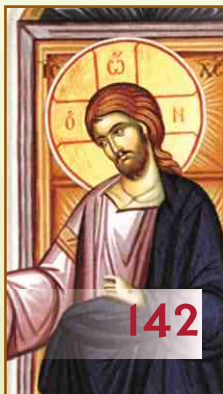
Γιά τοὺς συνδρομητές τοῦ ἑξωτερικοῦ

IBAN: GR 94 0171 0740 0060 7401
0115 324

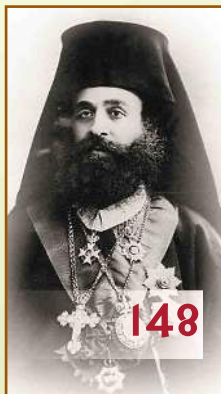

Περιεχόμενα

Ἡ ὕψιστη μακαριότητα	139
Νεοειδωολάτρες	140
Ποῦ εἶσαι;	142
Ἡ μακροθυμία τοῦ Δαβὶδ	144
Υἱός τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ	146
Ὁ χρυσαετός τῆς Μακεδονίας καὶ τοῦ Πόντου ..	148
Ἐγενήθη ἡμῖν νέος Ὑμνογράφος	151
Ἀνάγκη ἐμπειρίας	152
Κρήτη, ἔνδοξο νησί	154
Τό εὐαγγέλιο τῆς Κοκαμιάς	156
Ἡ κυρά τῆς Ρῶ ὑψώνει τή γαλανόλευκη καὶ σήμερα!	158
Ἐντὸς τῆς προθεσμίας (διήγημα)	161
Ποιούς θά ψηφίσουμε	163
Ἐκδηλώσεις τῆς Ἀδελφότητος	165
Συζητώντας τὰ γεγονότα	166

142

148

154

Ἡ ὕψιστη μακαριότητα

Πόθος καυτός τοῦ κάθε ἀνθρώπου ὑπῆρξε διαχρονικά καί παγκόσμια ἡ μακαριότητα, αὐτή ἡ σπάνια κατάσταση πού προσιδιάζει στόν Θεό. Ὅσο πλησιάζει κανεῖς τόν Θεό, τόσο προσεγγίζει τή μακαριότητα. Κι ἦταν στ' ἀλήθεια μακάριος ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς, ὅταν ἐκεῖνο τό μυρωμένο δειλινό τῆς δεύτερης ἀναστάσιμης Κυριακῆς, μέ μετέωρα τά χέρια πού ζήτησαν νά ψηλαφήσουν τίς σκαμμένες ἀπό τοὺς «ἥλους» παλάμες, μέ ὑγρά τά μάτια πού θέλησαν νά δοῦν τόν Ἀναστημένο, ἀνακράζει «ὁ Κύριός μου καί ὁ Θεός μου» (Ἰω 20,29)!

Μά ἄλλη εἶναι ἡ ὕψιστη μακαριότητα. Τήν ἀποκαλύπτει ὁ ἴδιος ὁ ἀναστημένος Κύριος στήν ὁμήγουρη τῶν ἐμβρόντητων μαθητῶν του: «Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες» (Ἰω 20,29). Μὲ αὐτόν τόν μακαρισμό ὁ Κύριος δέν θέλει νά μειώσῃ τήν πίστη τοῦ Θωμᾶ καί τῶν ἄλλων μαθητῶν πού πίστεψαν ἐπειδὴ τόν εἶδαν ζωντανό μετὰ τή σταύρωση καί τήν ταφή του. Εἶναι πολύτιμη ἐκείνη ἡ μαρτυρία γιὰ νά θεμελιωθεῖ ἡ πίστη στήν Ἀνάσταση, ἐπάνω στήν ὁποία οἰκοδομεῖται ἡ Ἐκκλησία. Στήν Ἐκκλησία ἀφορᾷ τό «μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες». Μακάριοι ὅσοι διαθέτουν τήν ὕψιστη εὐγένεια στίς σχέσεις τους μέ τόν Χριστό, ὅσοι σκέπτονται μέ τόν δικό του νοῦ καί πορεύονται πρὸς τήν ἀφθαρσία μέσα ἀπὸ τή ματαιότητα αὐτοῦ τοῦ κόσμου ἐνσωματωμένοι στή δική του θεία ὑπαρξη. Χαρακτηρίζει, δηλαδή, ὁ Κύριος μακάριους ὅλους ἐκείνους πού μετέχουν στό ζωντανό θαῦμα τῆς Ἐκκλησίας, πού εἶναι τό σῶμα τοῦ Ἀναστημένου. Ἐκεῖνος βεβαιώνει ὅτι «ἐγενόμην νεκρός, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων» (Ἀπ 1,18). Καί ἡ Ἐκκλησία βιώνοντας τή ζωντανή ἀναστημένη παρουσία του παιανίζει χαρμόσυνα:

«Νῦν σε, Παμβασιλεῦ, ἰδόντες οὐ βλεφάροις ἀλλὰ καρδίας πόθῳ

Θεὸν πεπιστευκότες ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν».

Νά γιατί εἶναι ὕψιστη μακαριότητα ἡ πίστη. Διότι μπορεῖ νά βλέπει πίσω καί πάνω ἀπὸ κάθε τι γήινο, εὐχάριστο ἢ θλιβερό, τήν παρουσία τοῦ Ἀναστημένου, πού ὅλα τά οἰκονομεῖ γιὰ τό δικό μας αἰώνιο συμφέρον.

Σήμερα πού ἡ καθημερινή μας ζωὴ εὐτελίζεται καί δηλητηριάζονται οἱ ἀνθρώπινες σχέσεις, πού ἡ κοινωνία μας γερνᾷ καί μαραζώνει, ἀνάγκη ἀνυπέρθετη νά ἀναθερμάνουμε τήν πίστη μας στήν Ἀνάσταση. Νά συνειδητοποιήσουμε τόν θησαυρό πού ἐξασφαλίζει ἡ σχέση μας μέ τήν ἁγία Ἐκκλησία, τό μυστικό σῶμα τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ. Ἔτσι βιώνουμε τήν ὕψιστη μακαριότητα.

Νεοειδωλόατρες

Άπό τήν στιγμή τῆς πτώσης του μέσα στήν Ἑδέμ ὁ ἄνθρωπος ἀνέλαβε τό ἀσήκωτο βάρος νά πορευθεῖ στήν ζωή μόνος, χωρίς νά ἔχει δίπλα του τήν λυτρωτική παρουσία τοῦ Θεοῦ. Δέν τοῦ ἐπιβλήθηκε αὐτή ἡ κατάσταση. Ἦταν ἐπιλογή του. Ἡ ἁμαρτία διέκοψε τήν ζωοδότρα σχέση του μέ τόν δημιουργό του καί τόν καταδίκασε νά ἀντιμετωπίζει τόν ἐχθρικό πλέον κόσμο χωρίς τήν παραμυθία τοῦ οὐρανοῦ. Σιγά-σιγά κι αὐτή ἡ ἀνάμνηση τοῦ Κυρίου ἔσβησε μέσα του κι ἔγινε κάτι πολύ μακρινό καί ἀπροσδιόριστο.

Αὐτή ἡ ἀπουσία τοῦ Θεοῦ ἀπό τήν ζωή του, δηλαδή ἡ ἀπουσία τῆς ἀλήθειας γιά τήν ὑπαρξή του, δημιούργησε μέσα στήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου ἕνα τεράστιο κενό. Ὁ ἄνθρωπος δέν ἤξερε πιά ἀπό ποῦ ἐρχόταν, ποῦ πῆγαινε καί ποιός ἦταν. Στόν παράδεισο ὅλα αὐτά ἔβρισκαν τήν κρυστάλλινη ἀπάντησή τους μέσα στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ὅμως τώρα τίποτε δέν μπορούσε νά τά φωτίσει. Αὐτό πού σκεφτόταν μόνο ὁ ἄνθρωπος ἦταν ὅτι κάποτε εἶχε πατέρα, ἕναν πατέρα δυνατό καί ἱκανό πού ἀπαντοῦσε σ' ὅλα τά προβλήματα του. Ἔτσι γεννήθηκαν οἱ θρησκείες. Τί θά πῇ θρησκεία; Θρησκεία εἶναι ἡ προσπάθεια πού κάνει ὁ ἄνθρωπος νά ἀνακαλύψει τά ἴχνη τοῦ Θεοῦ πού ἔχασε. Δέν πρόκειται γιά μιά ἀπό τίς πολλές του ἀναζητήσεις. Εἶναι ἡ πιό βαθεῖα ἀνάγκη του διότι μαζί μέ τόν Θεό χάθηκαν καί τά τίμια καί οὐσιώδη τῆς ζωῆς του. Σήμερα ἡ θρησκευολογία καί γενικά οἱ ἐπιστῆμες πού ἀσχολοῦνται μέ τήν ἱστορία καί τήν ψυχολογία τοῦ ἀνθρώπου βεβαιώνουν ὅτι ἡ θρησκεία ἐμφανίστηκε μαζί μέ τόν ἄνθρωπο καί ἀποτελεῖ μιά ἀπό τίς πιό ἰσχυρές ροπές τῆς ψυχῆς του.

Αὐτή ἡ ἀναζήτηση βέβαια μέσα στό σκοτάδι τῆς ἀγνωσίας εἶχε ὡς συνέπεια νά βαδίσει ὁ ἄνθρωπος σέ ποικίλες ἀτραπούς. Ἡ ἀνάγκη του γιά τόν ἄπειρο καί τέλειο Θεό τόν ὡδήγησε στό νά θεοποιήσει κάθε τι πού ἐνιωθε νά τόν ὑπερβαίνει. Θεοποίησε ἔτσι τά φυσικά φαινόμενα, τά ζῶα, ἀκόμη καί τά πάθη καί τά ἔνστικτά του. Ἔστησε τά εἰδωλά τους καί τά προσκύνησε καί προσέφερε ἀμέτρητες θυσίες στούς βωμούς τους. Ὅμως ὅσο κι ἂν ἐκλιπάρησε γιά μιάν ἀπάντηση, γιά μιάν ἀκτίνα φωτός στούς ἐφιάλτες του, οἱ θεοί του παρέμειναν βουβοί, κουφοί καί τυφλοί. Κι ὁ ἄνθρωπος ὅλο καί βυθιζόταν στό τέλμα του.

Ὡσπου ἦρθε «τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου» (Γα 4,4) καί ὁ Θεός, ὁ Θεός πού προδῶ-

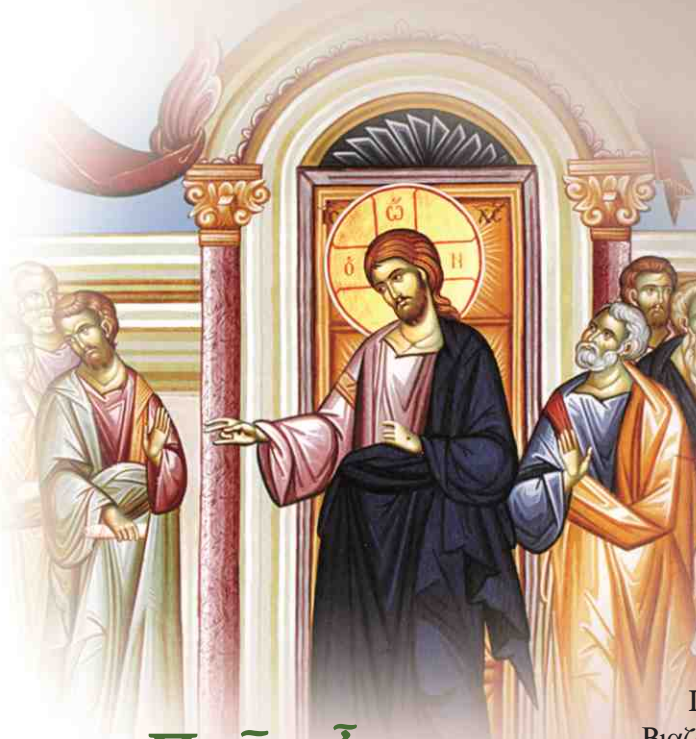
σαμε μέσα στον παράδεισο ακολουθώντας την συμβουλή του ὄφεως, ἀποφάσισε νά παραβλέψει τήν ἀτιμία τοῦ πλάσματός του ἀπέναντί του καί νά τό σώσει. Τί μέγεθος ἀγάπης! Ἐμεῖς οἱ τιποτένιοι τόν περιφρονήσαμε καί τόν προσβάλαμε κι ἐκεῖνος ἀντί νά μᾶς ἐγκαταλείψει στήν μοῖρα μας θέλησε τήν σωτηρία μας. Καί ἐπειδή ὁ ἄνθρωπος δέν μπορούσε πλέον νά ἐπικοινωνήσει μαζί του, τόν πλησίασε ὁ ἴδιος. Πῶς; Μέ τόν πῖο καταπληκτικό τρόπο: Ὡς ἄνθρωπος καί σκῆνωσε ἀνάμεσά μας. Ἐκανε τήν φύση μας φύση του, ὥστε μέ τήν διδασκαλία του, μέ τά σημεῖα του ἀλλά προπάντων μέ τόν θάνατο καί τήν ἀνάστασή του νά μᾶς πάρει ἀπό τό χέρι σάν ἀδελφός καί νά μᾶς ὁδηγήσει καί πάλι στόν Πατέρα (βλ. Ἐφ 2,18).

Τώρα πλέον ὅλα φωτίστηκαν μέ μιᾶς. Καί ἡ ζωή καί ὁ θάνατος καί ἡ ἀρχή μας καί ὁ σκοπός τῆς ὑπαρξῆς μας, ὅλα ἀπέκτησαν νόημα. Κι ἐνῶ ἤμασταν καταδικασμένοι καί βυθισμένοι στήν ἀπελπισία μας, γίναμε ξαφνικά «οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ» (Ἐφ 2,19). Ἀκόμη περισσότερο: Γίναμε παιδιά του (βλ. Ἰω 1,12). Καί τό ἐρώτημα πρόβαλε αὐτόν-νόητο: Μπροστά σ' αὐτή τήν ἀνεπανάληπτη χάρη τί χρειάζονταν πιά οἱ θρησκείες; Μᾶς ἀποκαλύφθηκε ἡ Ἀλήθεια, τί ἐξυπηρετοῦσαν πλέον αὐτά τά ἀνθρώπινα κατασκευάσματα;

Κι ὅμως ἂν ρίξει κανεῖς μιά ματιά στόν προηγούμενο αἰῶνα καί σ' αὐτόν πού ἀνέτειλε θά παρατηρήσει εὐκολά ὅτι οἱ ἄνθρωποι, οἱ «πολιτισμένοι» ἄνθρωποι, ἐπιστρέφουν μέ μανία στήν εἰδωλολατρία. Ἀφοῦ πλύθηκαν μέ τό φῶς τοῦ Χριστοῦ, ξαναγυρίζουν τώρα στό σκοτάδι. Ὅπως λέει ὁ ἀπόστολος Πέτρος, μοιάζουν μέ τό σκυλί πού γυρίζει στό ἴδιο του τό ξέρασμα, ἤ μέ τήν γουρούνα ἡ ὁποία, ἀφοῦ λουστεῖ, κυλιέται πάλι στόν βούρκο (βλ. Β' Πέ 2,22). Δέν προσκυνοῦν βέβαια ξόανα, προσκυνοῦν ὅμως ἄλλες ἰσοδύναμες θεότητες. Λατρεύουν φέρ' εἰπεῖν τήν θεότητα πού λέγεται ἐπιστήμη καί φρονοῦν ὅτι αὐτή ἡ θεά θά λύσει ὅλα τά προβλήματά τους. Ἡ λατρεύουν τήν θεότητα χρήμα καί στόν βωμό της θυσιάζουν τά πάντα, ἀκόμη καί τά πῖο ἱερά καί σπουδαῖα. Ἡ τέλος λατρεύουν τήν θεά ἡδονή καί γιά χάρη της καταργοῦν κάθε ἠθικό φραγμό. Αὐτές οἱ θρησκείες βέβαια ὑπῆρχαν πάντοτε, ὅμως στήν ἐποχή μας πῆραν τίς διαστάσεις λαίλαπας. Τά ἀποτελέσματά τους; Θά ἀναφέρω μόνον ἓνα, τό πῖο τραγικό: Ἐκατομμῦρια παιδιά σφαγιάζονται κάθε χρόνο στίς κοιλίες τῶν μανάδων τους γιά νά μή θιγῇ ἡ καλοπέραση καί τό κυνήγι τῆς ἡδονῆς τῶν γονιῶν τους. Ὅπως νέος, πολύ πῖο φοβερός Μολῶχ ἔχει στηθεῖ καί ἀπαιτεῖ ἐκατόμβες θυμάτων. Οἱ ἐπιστήμονες μάλιστα, γιά νά μήν ἀντιδρῶν οἱ συνειδήσεις, τοῦ ἔδωσαν καί τό κατάλληλο ὄνομα. Ἀντί γιά «ἔκτρωση» τόν εἶπαν «οἰκογενειακό προγραμματισμό».

Εἶναι καιρός νά συνέλθουμε. Μᾶς χαρίστηκε ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ κι ἐμεῖς ἀντί νά ἐκμεταλλευτοῦμε αὐτό τό ὑπέροχο δῶρο γινόμαστε νεοειδωολάτρες καί ἀρνούμαστε αὐτή τήν εὐλογία. Ὁ Κύριος πέθανε γιά μᾶς ἀλλά ἐμεῖς ἀντί νά τοῦ προσφέρουμε εὐγνωμοσύνη γιά τήν προσφορά του ὑψώνουμε τά χέρια μας σέ θεούς ἀλλότριους καί ἐφήμερους. Πρέπει ὅμως νά τό ξέρουμε: Δεύτερη εὐκαιρία δέν θά ὑπάρξει. Δέν θά ὑπάρξει ἄλλη θυσία ἱκανή νά μᾶς ἀπαλλάξει ἀπό τοὺς δαίμονές μας (βλ. Ἐβ 10,26). Νά μετανοήσουμε λοιπόν. Τώρα, ὅσο ὑπάρχει αὐτή ἡ δυνατότητα. Καί νά μνημονεύουμε πάντοτε τήν ἐναγώνια προτροπή τοῦ μαθητῆ τῆς ἀγάπης: «Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπό τῶν εἰδώλων» (Α' Ἰω 5,21).

Εὐάγγελος Ἀλ. Δάκας

λούσαμε για νά τόν ξεγελάσουμε, κάναμε παραμύθια για νά τόν ξορκίσουμε, κάναμε ανάλυση καί ψυχανάλυση, κάναμε μιά ολόκληρη βιομηχανία τοῦ τρόμου για νά τόν ἐκμεταλλευτοῦμε καί νά τόν ἀπομυθοποιήσουμε.

Φεῦ! «Φόβω θανάτου διὰ παντός τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας» (Ἐβ 2,15).

Ἡ σκιά μᾶς ἀκολουθοῦσε παντοῦ ἀπειλητικά καί πολλές φορές αὐτοεκπληρούμενα. Παθαίναμε αὐτό πού φοβόμασταν.

Βιαζόμασταν νά κάνου- με πρῶτοι στούς ἄλλους αὐτό πού φοβόμασταν ὅτι θά μᾶς κάνουν. Ἀναπαράγουμε τούς φόβους μας, τούς πολλαπλασιάζουμε, ἀνοίγουμε νέους κύκλους. Μισοῦμε αὐτούς πού φοβόμαστε. Ὁ φόβος δέν γεννήθηκε ἀπλῶς ἀπ' τό κακό. Γεννάει πλέον τό κακό. Μέσα στόν ἐφιάλτη τοῦ φόβου, μέσα στή θηλεία πού τόν πνίγει, ὁ ἄνθρωπος γίνεται λύκος.

Εἰρήνη ὑμῖν! Τά βήματά Του δέν ἀκούστηκαν αὐτή τή φορά. Μπῆκε ἀθόρυβα μέσα στό σπίτι ἀπ' τίς κλειστές πόρτες καί ξαναβρῆκε αὐτούς πού ἔχασε τότε. Τούς βρῆκε καί πάλι στήν κατάσταση πού τούς εἶχε ἀφήσει. Μέσα στόν φόβο. Στόν φόβο για τούς Ἰουδαίους, στόν φόβο για τούς ἀγγέλους, στόν φόβο για τό ἄδειο μῆμα, στόν φόβο για τό φάντασμα πού μᾶλλον ἐβλεπαν μπροστά τους.

«Μὴ φοβεῖσθε!» Δέν ἦταν μιά τυπική παραίνεση, ἦταν μιά νικητήρια ἰαχή. Ὁ φόβος χτυπήθηκε στή ρίζα του, στήν ἐνοχή. Ἀπό δῶ καί πέρα ἔχετε τήν ἐξουσία πάνω σ' αὐτήν. «Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς, ἂν τινων κρατῆτε, κεκρά-

Ποῦ εἶσαι;

Ὁ φόβος ἦταν πλέον συνοδοιπόρος μας. Μᾶς ἀκολουθοῦσε παντοῦ καί πάντοτε σάν τή σκιά μας. Χωρίς φόβο εἶχαμε ζήσει πολύ λίγο, μόνο τότε στήν ἀρχή, στήν αὐγή τῆς ἱστορίας μας μέσα στήν ὁμορφιά τοῦ κήπου τοῦ Παραδείσου. Πῶς νά ἦταν ἄραγε; Κράτησε λίγο. Ὑστερα ἀκούσαμε τά βήματά Του, βήματα πού περιμέναμε καθημερινά μέ λαχτάρια, ἐκείνη τή φορά ὅμως ὄχι. Για πρώτη φορά νιώσαμε τί εἶναι φόβος. Τά βήματα ἦταν τά ἴδια τά ἀγαπημένα, ἐμεῖς δέν ἤμασταν ἴδιοι.

Εἶχε ξεκινήσει ἡ ἐποχή τοῦ φόβου πού ξεκάθαρα εἶχε τίς ρίζες του στήν ἐνοχή καί στόν θάνατο πού τήν ἀκολουθῆσε.

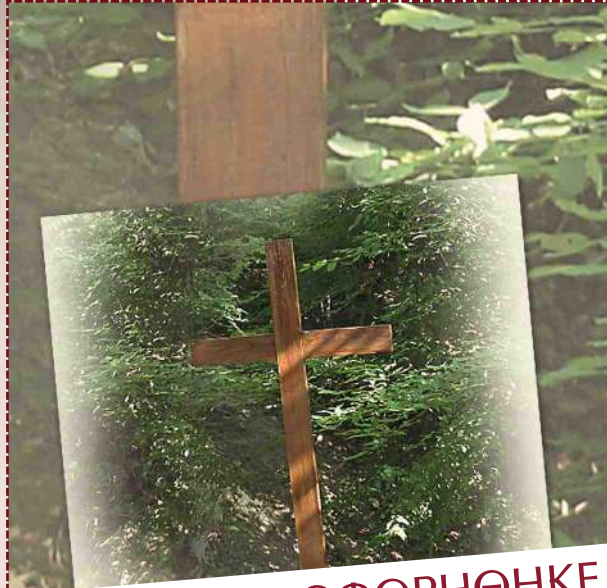
Ἐκτοτε ὁ φόβος μᾶς κυνηγοῦσε. Ἐγινε μέσα μας ἀνυποχώρητο αἶσθημα, συνάισθημα, αἶσθησι, παραίσθησι, ἀγωνία, φοβία, παράκρουσι, παράνοια, παραφροσύνη. Κάναμε τά πάντα για νά τόν ξεπεράσουμε. Κάναμε παράτολμες πράξεις, παίξαμε μαζί του, ἀδιαφορήσαμε, κάναμε πῶς γε-

τηνται» (Ίω 20,23). Ἐκείνη ἦταν ἡ ὥρα πού ὁ φόβος ἔλειωσε σάν τό κερί, ἔσκασε σάν σαπουνόφουσκα πού παίζουν τά παιδιά, ἔπεσε ἡ μαύρη κουκούλα ἀπ' τόν δῆμιο κι ἀπό κάτω εἶδαμε ... τίποτα. Ὁ ψυχικός θάνατος εἶχε μόλις νικηθεῖ.

Θά ἀκολουθοῦσε ἡ νίκη πάνω στόν βιολογικό μας θάνατο. «Ψηλαφήστε με καί δέστε ὅτι τό φάντασμα δέν ἔχει σάρκα καί ὀστέα». Ὡς ἐτσι κι ἐμεῖς: «ὥσπερ γάρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καί ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται... ἀπαρχή Χριστός» (Α΄ Κο 15,22.23).

Μή φοβεῖσθε! Ἡ σκιά διαλύθηκε σάν ὄνειρο. Συνοδοιπόρος μας πλέον παντοῦ καί γιά πάντα Αὐτός. Εἶχε τελειώσει ἐκείνη τή μέρα μιά περιπέτεια αἰώνων καί γιά μᾶς καί γιά τόν Ἀναστάντα. Μιά περιπέτεια πού γιά νά μᾶς ξαναβάλει μέσα στόν κῆπο τοῦ Παραδείσου εἶχε περάσει ὁδυνηρά μέσα ἀπ' τόν κῆπο τοῦ μνημείου. Ἀνάμεσα στά δύο μεσολαβεῖ πλέον γιά μᾶς τό ταπεινό ἐξομολογητήρι.

Ζ.Γ.

ΜΟΛΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΘΗΚΕ

Στεργίου Ν. Σάκκου

Ὁ Σταυρός
στό φῶς τῆς Ἀνάστασης

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
«ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΛΠΙΣ»
ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ

Κοινή καί τραγική ἡ μοίρα τῆς ἀνθρωπότητος μετά τήν πτώση τοῦ πρώτου ἀνθρώπου. Ὁ καθένας γεννιέται μέ τό κλάμα, συναντιέται μέ τό κακό, πληγώνεται ἀπό τήν ἀδικία, χτυπιέται ἀπό τόν πόνο. Ἄν στήν πορεία του ἐγκολπωθεῖ τήν πίστη στόν ἀναστημένο Χριστό, βαδίζει μέ τό φῶς τῆς ἐλπίδας. Ἄν ὄχι, παραπαiei στό σκοτάδι τῆς ἀπόγνωσης. Σῆμα τῆς ἐλπίδας καί τρόπαιο τῆς ἀληθινῆς χαρᾶς ὁ ζωηφόρος σταυρός τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ζητῆστε το
στό Βιβλιοπωλεῖο μας
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ
Γ. Μπακατσέλου 5,
Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518

Ἡ μακροθυμία τοῦ Δαβὶδ

Μιά σπουδαία μαρτυρία γιὰ τὴν ἱστορική ἀξιοπιστία τῆς ἀγίας Γραφῆς εἶναι τὸ γεγονός ὅτι δέν φοβᾶται νά φανερώσει τὰ μελανὰ σημεῖα τῆς ζωῆς τῶν προσώπων πού προβάλλει. Στό Β' Βασιλειῶν καταγράφεται τὸ διπλό ἁμάρτημα τοῦ βασιλιᾶ Δαβίδ: μοιχεία καὶ φόνος.

Συγκλονιστική ὑπῆρξε, βέβαια, στήν συνέχεια ἡ μετάνοιά του. Ἐκφράζεται πολὺ ζωηρά στοὺς ψαλμούς του. Κι ὁ Θεὸς τὸν συγχώρεσε, ἐπιτρέποντας ὅμως μιά σειρά τιμωριῶν. Εἶναι πολυέλεος ἀλλὰ καὶ ἀμερόληπτος. Ἀγαπᾷ κάθε ἁμαρτωλό, ἀλλὰ ἀποστρέφεται καὶ τιμωρεῖ τὴν ἁμαρτία.

Μία ἀπὸ τίς συμφορὲς πού χτύπησαν

τόν Δαβίδ ἦταν ἡ ἀνταρσία τοῦ γιοῦ του Ἀβессαλώμ. Αὐτός προσπάθησε νά προσεταιριστεῖ ὅσους εἶχαν παράπονα ἀπὸ τὴν ἄσκηση τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας τοῦ πατέρα του καὶ ἔπειτα στή Χεβρών αὐτοανακηρύχθηκε βασιλιάς. Ὅταν ὁ Δαβίδ πληροφορήθηκε τὴν ἀνταρσία, δέν θέλησε νά πολεμήσει ἐναντίον τοῦ γιοῦ του. Ἐφυγε ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ μαζί μέ ἄλλους πού ζήτησαν νά τὸν ἀκολουθήσουν.

Βαθιά πονεμένος, πικραμένος καὶ ἐξαντλημένος βάδιζε, ὅταν κάποιος συγγενῆς τοῦ βασιλιᾶ Σαούλ, ὁ Σεμεΐ, ἄρχισε ξαφνικά ἀπὸ τὸν ἀπέναντι λόφο νά τοῦ πετᾷ πέτρες καὶ νά τὸν καταριέται.

Β' Βασιλειῶν 16,7-12

Κείμενο

7. Καὶ οὕτως ἔλεγε Σεμεΐ ἐν τῷ καταρᾶσθαι αὐτόν· ἔξελθε, ἔξελθε ἀνὴρ αἱμάτων καὶ ἀνὴρ ὁ παράνομος·
8. ἐπέστρεψεν ἐπὶ σὲ Κύριος πάντα τὰ αἵματα τοῦ οἴκου Σαούλ, ὅτι ἐβασίλευσας ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἔδωκε Κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ Ἀβессαλώμ τοῦ υἱοῦ σου· καὶ ἰδοὺ σὺ ἐν τῇ κακίᾳ σου, ὅτι ἀνὴρ αἱμάτων σὺ.
9. Καὶ εἶπεν Ἀβессα υἱὸς Σαρουΐας πρὸς τὸν βασιλέα· ἵνατί καταρᾶται ὁ κύων ὁ τεθνηκώς οὗτος τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα; Διαβήσομαι δὴ καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

Μετάφραση

7. Ἔτσι μιλοῦσε ὁ Σεμεΐ, καθὼς τὸν καταριόταν: «Φύγε, φύγε, φονιά καὶ παράνομο!
8. Ἐπέστρεψε πάνω σου ὁ Κύριος ὅλα τὰ αἵματα τῆς οἰκογένειας τοῦ Σαούλ, διότι πῆρες ἀπ' αὐτόν τὴν βασιλεία. Ἀλλὰ τώρα ὁ Κύριος ἔδωσε τὴν βασιλεία στά χέρια τοῦ Ἀβессαλώμ, τοῦ γιοῦ σου. Καὶ νά, σὺ μένεις στήν κακία σου, διότι εἶσαι φονιάς ἐσύ!»
9. Εἶπε τότε ὁ Ἀβессα, ὁ γιός τῆς Σαρουΐας, στὸν βασιλιά: «Γιατί αὐτὸ τό ψόφιο σκυλί καταριέται τὸν κύριό μου τὸν βασιλιά; Θά πεταχθῶ, λοιπόν, καὶ θά τοῦ κόψω τὸ κεφάλι!».

10. Καί εἶπεν ὁ βασιλεύς· τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν, υἱοὶ Σαρουΐας; ἄφετε αὐτὸν καὶ οὕτως καταράσθω, ὅτι Κύριος εἶπεν αὐτῷ καταρᾶσθαι τὸν Δαυὶδ, καὶ τὶς ἐρεῖ, ὥς τί ἐποίησας οὕτως;

11. Καί εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεσσά καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ· ἰδοὺ ὁ υἱός μου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῆς κοιλίας μου ζητεῖ τὴν ψυχὴν μου, καὶ προσέτι νῦν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεμινί· ἄφετε αὐτὸν καταρᾶσθαι, ὅτι εἶπεν αὐτῷ Κύριος·

12. εἴπως ἴδοι Κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου καὶ ἐπιστρέψει μοι ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς κατάρας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

10. Καί εἶπε ὁ βασιλιάς· «Τί σχέση ἔχετε ἐσεῖς μέ μένα, γιοί τῆς Σαρουΐας; Ἀφήστε τον κι ἄς καταριέται ἔτσι, διότι ὁ Κύριος τοῦ εἶπε νά καταριέται τὸν Δαβίδ· ποιός, λοιπόν, θά τοῦ πεῖ “γιατί ἔκανες ἔτσι;”».

11. Καί εἶπε ὁ Δαβίδ στὸν Ἀβεσσά καὶ σ' ὅλους τοὺς δούλους του· «Νά, ὁ γιός μου, πού βγῆκε ἀπὸ τὰ σπλάχνα μου, ζητεῖ τὴ ζωὴ μου· ἀκόμη περισσότερο τώρα ὁ γιός τοῦ Ἰεμινί. Ἀφήστε τον νά μέ καταριέται, διότι ὁ Κύριος τοῦ τό εἶπε.

12. Μήπως ρίξει τό βλέμμα ὁ Κύριος στήν ἐξουθένωσή μου καὶ μοῦ ἀνταποδώσει εὐλογία ἀντὶ τῆς κατάρας πού δέχομαι σήμερα ἀπὸ αὐτόν.

Περισσότερο κι ἀπὸ τίς πέτρες πληγώνουν τὸν Δαβίδ οἱ ἄδικες συκοφαντίες. Σέ τί ἀδίκησε τὸν Σαούλ καὶ τὴν οἰκογένειά του; Περίλαμπρες νίκες τοῦ χάρισε. Καταδιωγμένος ἀπὸ τὴ φονικὴ του μανία γυρνοῦσε σάν ἀγρίμι μέ τοὺς συντρόφους του στίς ἐρημιές. Δυὸ φορές τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νά τὸν ἐκδικηθεῖ, ἀλλὰ δέν θέλησε νά τοῦ κάνει τό παραμικρὸ κακό. Κανένα φόνο δέν διέπραξε γιὰ νά τοῦ πάρει τὸν θρόνο.

Θά περιμέναμε, λοιπόν, νά ἀντιδράσει ὁ Δαβίδ μέ δίκαιη ἀγανάκτηση. Ὑεμινε ὅμως ἀπαθής. Κι ὅταν ὁ Ἀβεσσά, ἓνας ἀπὸ τοὺς ἐπιφανέστερους μαχητὲς του, ζήτησε νά πάρει τό κεφάλι τοῦ Σεμεῖ, τό ἀρνήθηκε κατηγορηματικά.

Ἦελαψε ἡ μακροθυμία του σέ ὅλο της τό μεγαλεῖο! Ξεπέρασε τὰ ὅρια τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ τὸν ἀνέβασε στό ὕψος τοῦ νόμου τῆς Καινῆς. Ὁ Δαβίδ ἐφαρμόζει τὴν προτροπὴ τοῦ Κυρίου μας· «μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ραπίσει ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην» (Μθ 5,39). Κατορθώνει τὴν ὥρα τοῦ σκληροῦ πειρασμοῦ νά δεῖ καθαρά πίσω ἀπὸ τὴν κακότητα τοῦ Σεμεῖ τὴν παραχώρηση τοῦ Κυρίου γιὰ τὸν ἀγιασμό του. Γνώριζε ὅτι ὁ Σεμεῖ ἀπὸ

κακία ἐκτόξευε τίς κατηγορίες. Δέν ἀγανακτοῦσε, ὡστόσο, διότι ἤξερε ὅτι καὶ ὁ ἴδιος εἶχε λάθη. Συναισθανόταν, ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς, ὅτι ἦταν «χρεώστης καὶ υπεύθυνος» ἐναντι τοῦ Θεοῦ γιὰ ἄλλα ἀμαρτήματα. Τό «ἀνὴρ αἱμάτων καὶ ἀνὴρ ὁ παράνομος» ἤχεῖ στ' αὐτιά του ὅχι ὡς ἡ φωνὴ τοῦ ἁδικοῦ κατηγοροῦ, ἀλλὰ ὡς ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ. Τὴν ἄκουσε κάποτε ἀπὸ τό στόμα τοῦ προφήτη Νάθαν γιὰ τὴν παράνομη σχέση του μέ τὴ Βηρσαβέε καὶ τό ἄδικο χυμένο αἷμα τοῦ στρατηγοῦ του Οὐρία. Θεωρεῖ, λοιπόν, τώρα τὸν ἑαυτὸ του ἄξιο γι' αὐτὴ τὴν περιφρόνηση.

Ἦχοντας μάλιστα τὴν ἐμπειρία τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, πού τὸν σήκωσε ἀπὸ τό βάραθρο τῆς ἀμαρτίας του ὅταν τὸν εἶδε συντετριμμένο καὶ μετανιωμένο, ἐλπίζει ὅτι ἡ ἐξουθένωση πού ζῇ ἀπὸ τὸν ἐχθρό του θά ἐλκύσει τό θεῖο ἔλεος καὶ ὁ Κύριος θά τοῦ ἀνταποδώσει ἀντὶ τῆς κατάρας τοῦ Σεμεῖ εὐλογίες.

Πῶς νά μὴν ἀναπαύεται ὁ Θεός σέ μιὰ τόσο ταπεινὴ καὶ ἀνεξίκακη καρδιά (βλ. Πρξ 13,22);

Στ. Ν. Σάκκος

Υἱός τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ

Η ματωμένη κληρονομιά τῶν μαρτύρων -δοξασμένη καί ἁγία- παραδίδεται ἀπό γενιά σέ γενιά. Ἀπό τά ριζά τοῦ Σταυροῦ αἰέρροα πηγάζει. Ὅσοι ἀξιώνονται νά συμμετέχουν σ' αὐτή τήν ἱερή σκυταλοδρομία συγκαταλέγονται ἐπάξια στό τιμημένο γένος τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ. Τά λάφυρά του γίνονται τό βίός τους. Δέν μένουν ποτέ φτωχοί. Δέν εἶναι ποτέ ἡττημένοι. Πορφυροντυμένοι μέ τοῦ μαρτυρίου τους τά διάσημα πορεύονται νικητές. Ἡ ζωή τους μέσα στόν κόσμο

μαρτυρεῖ «τὴν νίκη τὴν νικήσασα τὸν κόσμον» (βλ. Α΄ Ἰω 5,4), τὴν πίστη τους στόν Χριστό.

Υἱός τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ, ὁ νεαρός Βασιλίσκος καταγόταν ἀπὸ τὴν κώμη Χουμαλιά, στόν Εὐξείνιο Πόντο τῆς Ἀμάσειας. Μέ ἱερότητα παρέλαβε τὴ βαμμένη μέ αἷμα παρακαταθήκη τοῦ θεοῦ του, ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος. Τὸν ἐνέπνευσε ὁ Μεγαλομάρτυρας. Τοῦ ἄναψε τὸν καυτό πόθο τοῦ μαρτυρίου. Ντυμένος τὴ λαμπρὴ στολὴ τῆς εὐσεβείας ἔλαμπε ὁ Βασιλίσκος ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους νέους. Μαζί του καί ὁ Εὐτρόπιος μέ τὸν Κλεόνικο συναγωνίζονταν στὴν ἀρετὴ. Ἦταν μέσα στοὺς πρῶτους πού τιμώρησε ὁ ἡγεμόνας Ἀγρίππας στά Κόμανα τῆς Καππαδοκίας. Τὴ φυλακὴ τους τὴν ἔνωσαν σάν τό πιό τιμημένο παλάτι καί καρτεροῦσαν τὴν ὥρα τῆς συνάντησής τους μέ τὸν «Βασιλέα τῶν βασιλευόντων». Τούς δύο τοὺς ὑποδέχτηκε ὁ Βασιλεὺς στόν Οὐρανὸ μέ τὴ χαρὰ τοῦ μαρτυρίου. Τὸν Βασιλίσκο ὅμως τὸν ἐπισκέφτηκε στό ἴδιο τό κελί του. Τὸν θάμπωσε καί τὸν ἐνίσχυσε ἡ ἐπιφάνεια τοῦ παντοκράτορος Κυρίου. Ἡ ἐντολὴ ἦταν: νά ἐπισκεφθεῖ τοὺς οἰκείους του γιὰ νά τοὺς ἀποχαριετήσῃ, πρὶν μαρτυρήσῃ.

Ἄνερμήνευτη γιὰ τοὺς οἰκείους του ἦταν ἡ εὐφροσύνη τοῦ εὐλογημένου νέου. Μέ ποιὰ λό-

για νά τούς ἀποχαιρετήσει; Μέ ποιόν τρόπο νά παρηγορήσει τίς πονεμένες τους καρδιές; Ἄφησε νά τούς ζεστάνει τό φῶς τοῦ Εὐαγγελίου, νά τούς ἐνθαρρύνει ἡ ἐλπίδα τῆς Ἀναστάσεως. Κι ὅταν οἱ δῆμιοι τόν ἄρπαξαν γιά νά τόν ἀλυσοδέσουν διπλά, ἓνα ἱερό καύχημα κυριάρχησε στήν οἰκογένειά του. Ἀποστέλλουν τόν ἐκλεκτό τους Βασιλίσκο πολίτη στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Τά χέρια του δεμένα. Τά πόδια του κλεισμένα σέ σιδερένια ὑποδήματα μέ μυτερὰ καρφιά. Βιάζοντάς τον νά τρέχει τόν ἔσυραν στό κριτήριο. Τιμή του νά ἔχει τά πόδια τρυπημένα, ὅπως τοῦ λατρευτοῦ του Ἑσταυρωμένου. Τό αἷμα του ἔβαψε τή γῆ. Ἰχνη ἅγια ἄφησε τῆς βαθεῖας ἐγνωμοσύνης στόν Εὐεργέτη του. Σταμάτησαν γιά νά δειπνήσουν στήν κώμη Δακνών. Τόν κρέμασαν σέ ἓνα ξερό πλατάνι, μήπως καί ξεψυχήσει καί τόν ξεφορτωθοῦν. Ὁ κόπος καί ὁ πόνος δέν τόν κατέβαλε. Μέ καθαρό τό πνεῦμα του προσευχήθηκε. Ὁ Κύριος τόν τίμησε μέ ἔκτακτο σημεῖο: Μπροστά στά μάτια ὅλων πρασίτισε ὁ γεροπλάτανος κι ἀνάβλυσε ὁλόδροσο νερό στή ρίζα του κοντά. Σάν νεκρανάσταση τό ἔζησαν οἱ κάτοικοι τοῦ τόπου. Μές στήν αὐλή τῆς Τραϊανῆς ζωντάνεψε τό νεκρωμένο δένδρο. Τόν κύκλωσαν μέ θαυμασμό. Ἀσπάζονταν τήν πίστη του, ἀκόμη κι αὐτοί οἱ στρατιῶτες. Ἀγγίζαν τά ἐνδύματά του καί θεραπεύονταν, ἀκόμη καί δαιμονισμένοι. Ἡ Τραϊανή μέ ὅλο τόν οἶκο της πίστεψε στόν Χριστό. Τόν ἔστεψε βασιλικά τόν μάρτυρά του ὁ Βασιλεὺς τῶν αἰώνων. Θαυματουργοῦσε στόν κάθε τόπο. Τρεῖς μέρες χωρίς τροφή εὐαγγελιζόταν «τὴν ἡτοιμασμένην Βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου».

Στά Κόμανα ὁ ἡγεμόνας πεισματικά

τόν ὁδήγησε στόν ναό τοῦ Ἀπόλλωνα γιά νά θυσιάσει. Τιμωρία του ὁ θάνατος. «Εἶναι βασιλική προσταγή! Γιατί δέν θυσιάζεις στοὺς θεοὺς;», ὀργίστηκε ὁ ἡγεμόνας. «Θυσιάζω στόν Θεό θυσίαν αἰνέσεως», ἀπάντησε ὁ εὐκλεῆς στρατιώτης καί πλησίασε στόν βωμό. Ἐκείνη τὴν κρίσιμη ὥρα «ἄνθραξ εὐσεβείας» ἀναδείχτηκε ὁ ταπεινός Βασιλίσκος. Ἀπέθεσε πύρινη τὴν προσευχή του. Ὁ Οὐρανός κατέκαψε τόν ναό, σύντριψε τό εἶδωλο. Ἐπινίκιος ἀντιλάλησε ὁ ψαλμός ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ μάρτυρα: «Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καί διασκορπισθῇ τωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ». Ὁ οὐράνιος Βασιλιάς κατατρόπωσε τόν ἐπίγειο ἄρχοντα.

Ὁ φόβος καί ὁ θυμός ὁδήγησαν στήν καταδικαστική ἀπόφαση. Νά θανατωθεῖ μέ ἀποκεφαλισμό ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη. «Ὁ Βασιλίσκος ἐκτομῇ δούς τὴν κάραν, πατεῖ νοητοῦ βασιλίσκου τὴν κάραν». Ὁ ἀθλοθέτης Κύριος τόν στεφανώνει νικητὴ στόν θρόνο τῆς Χάριτος. Στίς 22 Μαΐου ὑποδέχεται «ὁ Βασιλέας τῶν ὅλων» ἔνδοξο τόν μάρτυρα στή Βασιλεία του.

Τό λείψανό του εἶναι ἐνταφιασμένο στά Κόμανα στά θέμελα ἐνός ὀρθόδοξου ναοῦ. Στόν ναό αὐτό, περίπου ἓναν αἰῶνα μετά, ἔφθασε μία νύχτα τοῦ 407 ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος στόν δρόμο γιά τὴν ἐξορία του. Ὁλόφωτη λειωμένη λαμπάδα ὁ μεγαλομάρτυρας μετά τούς διωγμούς. Τόν ἐνθάρρυνε ἀδελφικά ὁ ἅγιος Βασιλίσκος: «Θάρσει, ἀδελφε Ἰωάννη, αὐριον γὰρ ἅμα ἐσόμεθα». Τόν ὑποδέχτηκε ἡ χορεία τῶν μαρτύρων θριαμβευτικά. Οἱ δύο μάρτυρες ἀέναα δοξάζουν τόν ἀναστημένο Νικητὴ τοῦ θανάτου. Τὴ ματωμένη τους σκυτάλη ποιά χέρια θά τὴν παραλάβουν;

Οὐρανοδρόμος

Ὁ Χρυσαιτός τῆς Μακεδονίας καί τοῦ Πόντου

Μπαίνω μέ ἐνθουσιασμό στήν αἴθουσα καί ἀφήνοντας ἕνα μεγάλο βιβλίο στήν ἔδρα χαμογελῶ στό ζωηρό Γ'₂:

- Καλημέρα, παιδιά! Εἶστε ἔτοιμοι γιά τό ἀφιέρωμα στόν Πόντο;

- Ναί, κυρία, ἀνυπομονοῦμε!

- Δέν φαντάζεστε, ὅμως, πῶς συνδέεται ὁ Μακεδονικός Ἀγώνας, πού εἶδαμε τήν προηγούμενη φορά, μέ τόν Πόντο! Τέτοιες μέρες ἀξίζει νά γνωρίσετε ἕνα πρόσωπο πού πάλεψε σκληρά γιά τά δίκαια τοῦ Πόντου κάποια χρόνια πρίν τή γενοκτονία καί εἶχε ἀγωνιστεῖ μέ ὅλες του τίς δυνάμεις γιά τή Μακεδονία!

- Ποιός εἶναι, κυρία;

- Θά σᾶς βοηθήσω. Ἦταν ἱεράρχης, ἡ ψυχὴ τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγώνα.

- Μήπως ὁ Γερμανός Καραβαγγέλης;

- Ναί, Νίκο. Τό βρήκες ἀμέσως. Ὁ ἀρχάγγελος τῶν Κορεστέων, ὅπως τόν ἔλεγαν, βρέθηκε τό 1908 ἀπό τήν Καστοριά στήν Ἀμάσεια τοῦ Πόντου.

- Μά πῶς, κυρία; Τί τόν τράβηξε τόσο μακριά;

- Ἡ ζωὴ του μοιάζει πραγματικά μέ μυθιστόρημα καί εἶναι τόσο μεγάλη ὅσο καί ἡ καρδιά του.

- Θυμᾶμαι ὅτι συνεργάστηκε μέ τόν Παῦλο Μελᾶ καί τόν Ἰωάννη Δραγούμη. Ἦταν ἀκαταμάχητος καί γενναῖος!

- Ἀλήθεια, ἀπό ποῦ εἶναι ἡ καταγωγή του; Ποιός τόπος ἔβγαλε ἕναν τέτοιο ἥρωα, κυρία;

- Ὁ Γερμανός Καραβαγγέλης γεννιέται στή Στύψη τῆς Λέσβου στίς 16 Ἰουνίου τοῦ 1866, ἀλλά μεγαλώνει στό Ἀδραμύτιο τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Τό 1900 ἐκλέγεται μητροπολίτης Καστοριάς, σέ ἡλικία μόλις 34 ἐτῶν. Εἶχαν προηγηθεῖ οἱ σπουδές του στή Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης καί ἀφοῦ χειροτονήθηκε διάκονος σπούδασε Φιλοσοφία στά πανεπιστήμια τῆς Βόννης καί τῆς Λειψίας. Διστάζει ἀρχικά νά ἀποδεχθεῖ τόν διορισμό του, γιατί εἶχε ἀρχίσει τό ἔργο του στό Πέραν τῆς Κωνσταντινούπολης, μία περιοχή ὅπου Γάλλοι καθολικοὶ μέσω τῶν σχολείων τους ἀσκοῦσαν τρομερὴ προπαγάνδα. Ὁ Καραβαγγέλης ἐνίσχυσε τήν ἐλληνικὴ παιδεία καί ὁργάνωσε τήν ἐκπαίδευση τῶν κοριτσιῶν ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων, ιδρύοντας τό Παρθεναγωγεῖο «Ἐλικῶν», πού ὀνομάστηκε ἀπό τόν λαό «Σχολεῖο τοῦ Καραβαγγέλη». Ἀκοῦστε πῶς τά διηγεῖται ὁ

ἴδιος στά ἀπομνημονεύματά του.

Ἀνοίγω τό βιβλίό πού εἶχα ἀφήσει στήν ἔδρα καί διαβάζω: «“Θά γίνεις ἐπίσκοπος Καστοριάς”, μοῦ μῆνυσε ὁ Νικόλαος Μαυροκορδάτος, “ἐπειδή τό βουλγαρικό κοιτάτο λυμαίνεται τόν τόπο καί πρέπει νά πάει ἱερέας ἄξιος τῆς ἀποστολῆς του”. Τότε δέχτηκα. Ἡ ἵδρυση ὅμως καί διατήρηση τοῦ Παρθεναγωγείου μέ εἶχε βυθίσει σέ μεγάλα χρέη, διότι εἶχα συνάψει δάνεια ἀπό διαφόρους φίλους μου. Κι ἐπειδή τώρα χρειάζονταν καί ἔξοδα τοῦ ταξιδιοῦ, τά ἐξοικονόμησα ἀπό τοκογλύφους ἐπὶ ὑποθήκη τῶν πολύτιμων ἀμφίων μου».

Τό Πατριαρχεῖο στέλνει στή Μακεδονία νέους μητροπολίτες, μορφωμένους ἀλλά καί πατριῶτες, ὅπως τόν Πελαγονίας Ἰωακείμ, τόν Ἐδέσσης Στέφανο, τούς ἀργότερα ἐθνομάρτυρες Κορυτσᾶς Φώτιο, Γρεβενῶν Αἰμιλιανό, Ἐλευθερουπόλεως Γερμανό καί τούς μετέπειτα ἐθνομάρτυρες Σμύρνης καί Κυδωνιῶν, τόν ἀπό Δράμας Χρυσόστομο καί Στρωμνίτης Γρηγόριο ἀντίστοιχα.

- Κυρία, πόσο βοήθησε ἡ Ἐκκλησία τόν ἀγώνα γιά τήν ἐλευθερία! Πόσα δέν ξέρουμε γι’ αὐτή τήν προσφορά της!

- Ἀργότερα, Βούλγαροι καί Τούρκοι πετυχαίνουν τήν ἀνάκλησή του ἀπό τή μητρόπολη. «Ἡ ἀπομάκρυνσή μου ἀπό τήν Καστοριά», γράφει, «θεωρήθηκε σάν ἕνα τραῦμα στόν Μακεδονικό Ἀγώνα, μά ὁ ἀγώνας βρισκόταν πιά σχεδόν στό τέλος του».

- Καί πού πηγαίνει τώρα;

- Τό Πατριαρχεῖο τόν ἐπιφορτίζει μέ μία μεγάλη ἀποστολή ὡς μητροπολίτη Ἀμάσειας. Ἐδῶ μένει μέχρι τό 1922 καί ἐφαρμόζει μεθοδικά πρόγραμμα ἀνάπτυξης. Ρίχνει τό βάρος στήν παιδεία, χτίζον-

τας 115 καινούργια σχολεῖα καί σχολές. Καλλωπίζει τή γῆ τοῦ Πόντου μέ νέους ναούς καί ἐπισκέπτεται ὅλα τά χωριά τῆς ἐπαρχίας του. Τό 1915 διασώζει ἀρκετά Ἀρμενόπουλα καί τό 1916 σώζει τήν Ἀμισό ἀπό τήν καταστροφική μανία τῶν Τούρκων. Ζῇ ἀπό κοντά ὅλο τό δράμα, πρῶτα τῆς γενοκτονίας 1.500.000 Ἀρμενίων καί ἔπειτα 350.000 Ποντίων ἀπό τούς Νεότουρκους.

Ἡ θηριώδης τακτική τῆς ἐξόντωσης τῶν ἐλληνικῶν πληθυσμῶν γεννᾷ τό ἀντάρτικο τοῦ Πόντου, τό ὁποῖο ὁ Κεμάλ χαρακτηρίζει «ἔργο καί ὄργανο» τοῦ Καραβαγγέλη, ὁ ὁποῖος ἐπιδίδεται ταυτόχρονα σέ ἕναν διπλωματικό μαραθῶνιο. Γιά τήν πατριωτική του δράση συλλαμβάνεται καί φυλακίζεται τό 1917. Καταδικάζεται τό 1922 σέ θάνατο, ὅπως καί οἱ συνεργάτες του, ὁ ἐπίσκοπος Ζήλων Εὐθύμιος Ἀγριτέλλης καί ὁ πρωτοσύγκελλός του Πλάτων Αἰβαζίδης, οἱ ὁποῖοι καί πεθαίνουν μαρτυρικά. Ὁ Γερμανός διασώζεται, καθὼς τό Πατριαρχεῖο τόν ἐκλέγει ἄμεσα μητροπολίτη Ἰωαννίνων καί τόν φυγαδεύει στήν Ἀθήνα. Ὡς ἐπίσκοπος Ἰωαννίνων πηγαίνει στήν Ἠπειρο καί μέσα σ’ ἕναν μόνο χρόνο ἀλλάζει τή φυσιογνωμία τῆς νέας του μητρόπολης. Ἰδρύει ἱερατική σχολή, σχολεῖα, ταπητουργεῖα. Δημιουργοῦνται θέσεις ἐργασίας καί ἀναχαιτίζεται τό μεταναστευτικό ρεῦμα.

Τό 1924, δηλαδή ἕνα μόλις χρόνο μετά τήν ἄφιξή του στά Γιάννενα, τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τοῦ κοινοποιεῖ τή μετὰ τήν ἄφιξή του στή νεοϊδρυθεῖσα Μητρόπολη Οὐγγαρίας καί Ἐξαρχία Κεντρῶας Εὐρώπης καί ἔπειτα ἀπό λίγους μῆνες τόν τοποθετεῖ ἑξαρχο στή Μητρόπολη Κεντρῶας Εὐρώπης μέ ἔδρα τή Βιέννη, τόν «τόπο τῆς ἐξορίας» του, ὅπως τόν ὀνομάζει ὁ ἴδιος.

Τά κατάπικρα συναισθήματά του σημειώνει στα απομνημονεύματά του: «... σήμερα κατάντησα νά περιφέρομαι σχεδόν άνεργος σ' έρείπια, έξοριστος άπ' τήν Καστοριά, άπ' τήν Άμάσεια, άπ' τήν Κων/πολη, άφου γλύτωσα πολλές φορές τόν μαρτυρικό θάνατο στήν Τουρκία, καί τελικά έξοριστος κι άπ' τήν Έλλάδα...». Μέ «περίλυπη έως θανάτου τήν ψυχή», τελειώνει ειρηνικά τήν επίγεια ζωή του στίς 11 Φεβρουαρίου 1935.

- Πρόφτασε δηλαδή νά δει νά πραγματοποιηίται τό όνειρό του γιά τήν άπελευθέρωση τής Μακεδονίας έστω καί από μακριά!

- Ναί, καί είναι πολύ συγκινητικά όσα γράφει στή διαθήκη του. Διαβάζω μόνο αυτό: «Δέν χρεωστώ εις ουδένα ουτε όβολόν. Είς τό έθνος προσέφερα ό,τι ήτο δυνατόν, ως Ίεράρχης του '21». Τόν θάβουν στίς 15 Φεβρουαρίου 1935 στό έλληνικό τμήμα του κεντρικού κοιμητηρίου τής Βιέν-

νης. Είκοσιτέσσερα χρόνια άργότερα, στίς 12 Ίουνίου του 1959, γίνεται ή άνακομιδή των λειψάνων του. Μεταφέρονται τά όστᾶ του από τήν Αυστρία στή Θεσσαλονίκη καί δύο μέρες άργότερα τοποθετούνται σέ κρύπτη κάτω από τόν άνδριάντα του στήν Καστοριά.

- Κυρία, στ' αλήθεια πόσα του χρωστᾶμε!...

- Έκείνος δέν όφείλει σέ κανέναν τίποτε... Έμείς όμως του όφείλουμε πολλά.

- Κυρία, τώρα πού τόν γνωρίσαμε καλύτερα, νομίζω ότι τόν άγαπήσαμε καί περισσότερο. Νιώθω σάν νά συνδέομαι μαζί του.

- Έτσι είναι, παιδιά. Ό,τι γνωρίζει κανείς τό άγαπάει. Μᾶς ένώνει καί μᾶς δένει μέ τούς ήρωες προγόνους μας ένας ιερός δεσμός, πού είναι σάν όμφάλιος λώρος. Αυτή ή γνώση μᾶς ένώνει καί μέ όλα όσα χάσαμε. Τά κάνει πολύ δικά μας. Είμαστε ή συνέχεια αυτών των ήρώων καί όφείλουμε νά τούς μοιάζουμε στόν άγνό πατριωτισμό καί στήν αυτοθυσία...

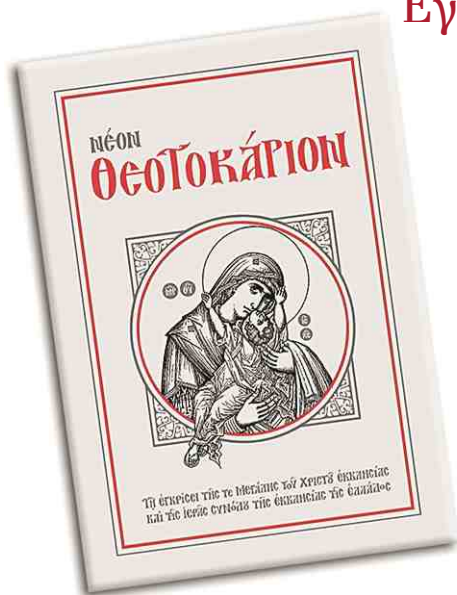
- Κυρία, νομίζω πρέπει νά σᾶς παίξω τώρα στή λύρα ένα δημοτικό τραγούδι, τόν θρήνο τής Τραπεζούντας... Είναι πολύ ταιριαστοί οί τελευταίοι του σίχοι:

Ή Ρωμανία 'πέρασεν
ή Ρωμανία 'πάρθεν
Ή Ρωμανία αν πέρασεν,
άνθεϊ καί φέρει κι άλλο.

M.E.X.

Ἐγενήθη ἡμῖν νέος Ὑμνογράφος

Ὁ ἱερομόναχος π. Ἀθανάσιος Σιμωνοπετρίτης, ὑμνογράφος τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ ὁ κ. Χαράλαμπος Μ. Μπούσιος, μέγας ὑμνογράφος τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας, θά πανηγυρίσουν τὴν εἰσοδὸν εἰς τὴν χορείαν τῶν διακεκριμένων ὑμνογράφων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ π. Γερμανοῦ, μοναχοῦ τῆς Ἱερᾶς Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Παναγίας Τατάρνης. Καὶ ὁ κεγχριαῖος ὑπογραφόμενος, πού ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐδίδαξε εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τὸ μάθημα τῆς ἱερᾶς Ὑμνογραφίας, αἰσθάνεται ἄπειρη χαρὰ καὶ συγκίνηση, βλέποντας τὸ ὁγκῶδες καὶ χαριτωμένο ἔργο τοῦ π. Γερμανοῦ «Νέον Θεοτοκάριον, περιέχον πεντήκοντα καὶ ἕξ Κανόνας πρὸς τὴν Ὑπεράγιαν Θεοτόκον, εἰς τοὺς ὁκτώ ἡχους, ψαλλομένους καθ' ἐκάστην ἐν τοῖς Ἀποδείπνοις, τῇ ἐγκρίσει τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλ-

λάδος», Ἐκδόσεις Ἱερᾶς Κοινοβιακῆς Μονῆς Παναγίας Τατάρνης (Ἀθῆναι 2018, σελ. 398).

Ὁ σεμνὸς μοναχὸς π. Γερμανός, ὑποτακτικὸς τοῦ σοφοῦ Γέροντος π. Δοσιθέου, ἡγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς Τατάρνης Εὐρυτανίας, ἔχει γράψει καὶ ἐκδώσει καὶ ἄλλα ὑμνογραφικὰ κείμενα, ἀλλὰ τὸ «Νέον Θεοτοκάριον» τὰ ὑπερβαίνει εἰς ὄγκον, θέματα καὶ ἐμπνεύσεις. Ὅπως ταπεινοφρόνως σημειώνει ὁ π. Γερμανός, τὸ «Νέον Θεοτοκάριον... οὐκ ἦλθε τοῖς ἀρχαίοις προστεθῆναι, ἀλλὰ πόθον καταθεῖναι. Οὐκ ἦλθε τὰ παλαιὰ παραβλέψαι, ἀλλ' εὐφημεῖν προτρέψαι. Οὐκ ἦλθε κενὸν πληρῶσαι, ἀλλὰ καρδίας πυρῶσαι... Ἡ πανάσπιλος καὶ πανάχραντος Μήτηρ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἡ Κυρία ἀειπάρθενος Θεοτόκος, ἡ ὑπερευλογημένη καὶ πανύμνητος, κάκεινη γινώσκει... Ὅθεν τῷ πνεύματι ζέοντες καὶ δεήσεις ἐκχέοντες, πειρασμοῖς παλαιόντες καὶ μετ' ἐλπίδος κλαίοντες, ταχύνωμεν καὶ μεγαλύνωμεν, εὐλογήσωμεν καὶ μακαρίσωμεν, προσπέσωμεν καὶ παρακαλέσωμεν καὶ ἱκετεύσωμεν τὴν τῶν Οὐρανῶν πλατυτέραν, ὅπως τῆς τῶν Οὐρανῶν Βασιλείας ἀξιοθῶμεν καὶ τῆς μελλούσης γεέννης ἀπαλλαγώμεν, χάριτι καὶ φιланθρωπία τοῦ Μονογενοῦς αὐτῆς Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν» (σελ.11).

Ὁ ὑμνογράφος προτάσσει σέ κάθε ἀριστουργηματικὸν Κανόνα καὶ ἀκροστιχίδα (π.χ. «Ἦχου πρώτου ὕμνος τῇ Πανυμνήτῳ», «Τῇ τῆς Τριάδος τὰ δευτερεῖα ἐχούση μολπὴ Δευτέρα» κ.ο.κ.). Τὸν τόμον κοσμοῦν πλῆθος εἰκόνων τῆς Παναγίας, Συνομογραφίες, Μικρὸν Γλωσσάριον, εἰδικὸν γιὰ τὸ Νέον Θεοτοκάριον καὶ χρησιμώτατον γιὰ τίς φιλολογικὲς καὶ θεολογικὲς ἔννοιες τῶν τροπαρίων.

Ὅλα τὰ ὀρθόδοξα μοναστήρια καὶ οἱ εὐλαβεῖς προσκυνητὲς μέ τὸ παρόν «Νέον Θεοτοκάριον» θά ἀποκτήσουν πλούσια καὶ πολύτιμη μυροθήκη προσευχητικῶν καὶ σπανίων ἀρωμάτων καὶ μυστικῶν ἀνθέων.

Π. Β. Πάσχος

Ἀνάγκη ἐμπειρίας

Ἡ Ἐκκλησία σήμερα μᾶς προσφέρει μία θαυμάσια περικοπή, γνωστή σέ ὅλους μας. Εἶναι ὁ διάλογος τοῦ Ἰησοῦ μέ τή Σαμαρείτιδα (Ἰω 4,4-42). Ἀπό ὅλη τήν περικοπή διαλέγω μόνο δύο σημεία νά μελετήσουμε.

Στήν περικοπή αὐτή φαίνεται ὅτι ὁ Κύριός μας εἶναι πραγματικός ἄνθρωπος καί ἔχει ὅλα τά λεγόμενα ἀδιάβλητα ἀνθρώπινα πάθη, δηλαδή πείνα, δίψα, κόπωση. Τόν βλέπουμε νά κουράζεται ἀπό τήν πορεία. «Κεκοπιακώς», γράφει ὁ Ἰωάννης, κάθισε στό στόμιο τῆς πηγῆς νά ξεκουρασθεῖ. Διψᾷ, θέλει νά πιεῖ νερό. «Δός μοι πιεῖν», λέγει στή Σαμαρείτιδα. Πεινάει. Στέλνει τούς μαθητές του νά ἀγοράσουν τροφίμα.

Αὐτά τά στοιχεῖα χρησιμοποίησαν οἱ πατέρες, οἱ Οἰκουμενικές Σύνοδοι, γιά νά καταπολεμήσουν τήν αἵρεση τοῦ μονοφυσισμού. Ὑπάρχουν πάρα πολλές μαρτυρίες πού ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ Χριστός μας ἐκτός ἀπό Θεός ἦταν καί ἄνθρωπος. Καί ἡ μεγαλύτερη μαρτυρία εἶναι ὅτι δέχθηκε τόν θάνατο, πέθανε καί τάφηκε ὡς φυσιολογικός ἄνθρωπος.

Ἀλλά ἐνῶ ὁ Κύριός μας εἶναι κεκοπιακώς, ξαφνικά ξεκουράζεται. Ἐνῶ διψᾷ καί ζητάει ἀπό τή Σαμαρείτιδα νά πιεῖ νερό, δέν πίνει. Κι ἐνῶ στέλνει τούς μαθητές του νά ἀγοράσουν τροφίμα, ὅταν τοῦ δίνουν νά φάει, δέν τρώγει. Γιατί; «Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἤν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε». «Ἐγὼ ἔχω» λέει, «μιά τροφή πού ἐσεῖς δέν τήν ξέρετε». Καί ἀμέσως τούς ἐξηγεῖ

«Ἐμὸν βρῶμά ἐστι ἵνα ποιῶ τὸ ἔργον τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον». Ἐδῶ ὁ Κύριος διδάσκει στοὺς μαθητές του ἀλλὰ καί σέ ὅλους τούς πιστούς, σ' ὅλους αὐτοὺς πού φέρουν τὸ ὄνομά του, στοὺς χριστιανούς, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν ζῇ μόνο μέ ψωμί καί μέ νερό, μέ τά ἀναγκαῖα αὐτά φυσικά ἀγαθά. Ἔχει ἀνάγκη καί ἀπό τήν πνευματική τροφή. Καί ὅταν ἓνας ἔχει πόθο καί λαχτάρα γιά τά πνευματικά, λιγοστεύει τίς σωματικές του ἀνάγκες, τίς ὑπερникᾷ. Νικᾷ καί τήν τροφή καί τόν ὕπνο καί τό ποτό. Καί φαίνεται αὐτό ἀπό τή ζωή τόσων ἁγίων, πού πράγματι νίκησαν αὐτές τίς φυσικές ἀνάγκες καί μέ λίγο νερό, μέ λίγη τροφή, μέ λίγο ὕπνο ἔζησαν, καί ἔζησαν μάλιστα χρόνια πολλά. Ὅχι μόνο πολλά χρόνια ἀλλὰ καί εὐλογημένα καί καρποφόρα.

Ὅταν ὅμως ὁ ἄνθρωπος δέν ἔχει θεϊκοὺς πόθους καί ζῇ μέ τό σύνθημα «φάγωμεν, πίωμεν, αὖριον γὰρ ἀποθνήσκωμεν», τοῦ εἶναι βαρεῖες καί οἱ πῖο ἀπλές καί μικρές ἀκόμη ἐντολές. Ἄν ὁ πιστός θέλει νά ζήσει πνευματικά, σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Κυρίου, τό πρῶτο πού ἔχει νά κάνει εἶναι νά ἀγωνισθεῖ, μέ μελέτη καί μυστηριακή ζωή, νά αὐξήσει μέσα του τόν θεϊκό, τόν ὑπεργήινο ἔρωτα, τούς ἱερούς πόθους. Ὅπως λέγει ὁ Παῦλος· «τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὐδ' ὁ Χριστός ἐστίν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος, τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς» (Κλ 3,1-2). Τότε παραμερίζονται ὅλα τά βιοτικά ἀλλὰ καί οἱ θλίψεις καί τά βάσανα καί οἱ ἀρρώστιες καί οἱ πόνοι.

Τρόπον τινά εἶναι σάν νά μπαίνει ὁ πιστός σέ μιά ἄλλη ἀτμόσφαιρα, ὅπου λειτουργεῖ ὄχι ἡ γήινη ἔλξη, πού τόν ἐλκύει στά χαμαίξηλα καί στά φθαρτά, ἀλλά μιά δύναμη πού τόν ἀνελκύει καί τόν ἀνυψώνει στά πνευματικά.

Τό δεύτερο σημεῖο πού θά ἤθελα νά δοῦμε εἶναι τά τελευταῖα λόγια πού ἀκούσαμε ἀπό τούς Σαμαρεῖτες. Ἦσαν τόν Χριστό, ἤκουσαν τή διδασκαλία του, ἔμειναν δυό μέρες μαζί του καί ἐνθουσιάσθηκαν. Ἀναψε μέσα τους θεϊκός πόθος, φωτίσθηκαν καί ἔλεγαν στή Σαμαρείτιδα πού τούς κάλεσε νά ἀκούσουν τόν Ἰησοῦ· «οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καί οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός». Ἀπέκτησαν προσωπική ἐμπειρία. Ὅποιος κι ἂν ἀμφισβητήσῃ ἢ συκοφαντήσῃ τόν Ἰησοῦ δέν τούς σαλεύει, διότι οἱ ἴδιοι ἤκουσαν καί εἶδαν. Καί ἡ Σαμαρείτιδα ἔνιωσε νά φλογίζεται ἡ καρδιά της ἀπό τόν λόγο τοῦ Κυρίου. Κι αὐτή ἡ φλόγα πού ξεδιψοῦσε, πού χόρταινε, πού ξεκούραζε καί ἐνέπνεε, πραγματικά τὴν πυροδότησε ὥστε νά γίνῃ ἱεραπόστολος στοὺς συμπατριῶτες της. Τρέχει στήν πόλη καί φωνάζει· «δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός;». Καταθέτει τὴν προσωπική της ἐμπειρία, ἀλλὰ δέν τούς λέει «αὐτός εἶναι ὁ Χριστός», τούς καλεῖ νά δοκιμάσουν οἱ ἴδιοι. Εἶναι αὐτό πού γράφει ἀλλοῦ ὁ Ἰωάννης· «ἔρχου καί ἴδε» (Ἰω 1,47). Ἡ μεγαλύτερη ἀπολογία τοῦ χριστιανισμοῦ, τό δυνατότερο κήρυγμα εἶναι ἡ ἐμπειρία. Ὅχι δικολαβισμοί, συλλογισμοί, διαλεκτικές καί ἄλλες ἐπιχειρηματολογίες, ἀλλὰ ἡ ἐμπειρία. «Γεύσασθε καί ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος» (Ψα 33,9).

Ἀδελφοί μου, ἂν ἡ πνευματικὴ μας ζωὴ εἶναι φτωχὴ καί ξηρὴ, εἶναι γιατί ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ πνευματικὲς ἐμπειρίες. Ἄν δέν πιάσουμε τὴ συχνότητα «πνεῦμα,» δέν πρόκειται νά ἀνθέξουμε στοὺς πειρασμούς. Δέν πρόκειται νά σηκώσουμε τόν σταυρό μας μέ ὑπομονή, νά ζήσουμε σύμφωνα μέ τό Εὐαγγέλιο. Στὴ σημερινή ἐποχὴ πού ὀργιάζουν οἱ ἐχθροί, πού διαθέτουν τόσα μέσα καί τόσες δυνάμεις, εἶναι ἀναγκαῖες οἱ πνευματικὲς ἐμπειρίες. Ὅταν ἐγὼ ὁ ἴδιος ἔζησα τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ στήν προσωπική μου ἀνάσταση ἀπὸ τά πάθη, ὅταν ἐγὼ ὁ ἴδιος γνώρισα τὴ δύναμη τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐξομολογήσεως μέ τὴν ἐλευθερία καί τὴν ἀνακούφιση πού ἔνιωσα, ὅταν ἐγὼ ὁ ἴδιος ξεδίψασα καί χόρτασα στό Εὐαγγέλιο, τότε δέν μέ ἐπηρεάζουν ὅσα λένε οἱ ἐχθροί.

Ὅταν λέγει ὁ Κύριος «ἐμὸν βρῶμά ἐστι ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καί τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον», μᾶς διδάσκει ὅτι μαζί μέ ὅλες τίς ἄλλες ἀνάγκες μας ἔχουμε τὴν ὑψίστη ἀνάγκη νά ἐκτελέσουμε τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου μέ ἀφοσίωση καί αὐταπάρνηση. Καί αὐτὴ ἡ αὐταπάρνηση καί ἀφοσίωση νικάει τά βιοτικά, τά γήινα, τίς θλίψεις ἀλλὰ καί ὅλες τίς ἀδυναμίες μας. Γιά νά ἔχουμε ὅμως αὐτὴ τὴ δύναμη, πρέπει ὅπωςδήποτε νά ἀποκτήσουμε πνευματικὲς ἐμπειρίες.

Στ. Ν. Σάκκος
Κυριακὴ 2-6-2002, Φίλυρο

Κρήτη, ἔνδοξο νησί

Μάιος τοῦ 1941

Hier stand
KANDANOS
Es wurde zerstört als Sühne für
die Ermordung von 25 deutschen
Soldaten

Εἰὼ γηῆρχε Ἡ
ΚΑΝΔΑΝΟΣ
Κατεστράφη πρὸς ἐξίλασιν
τῆς δολοφονίας 25 Γερμανῶν
Στρατιωτικῶν

Ἕνα θέαμα παράξενο καὶ τρομακτικό. Χιλιάδες γερμανοὶ ἀλεξιπτωτιστές ἔχουν κατακλύσει τὸν κρητικὸ οὐρανό. Ξαφνικά ἀνοίγουν τὰ ἄσπρα, κόκκινα, πράσινα ἀλεξιπτωτά τους καὶ πέφτουν στοῦ ἔδαφος. «Τραγικά πολύχρωμα ὄρνια πού χυμοῦν στή γῆ, γιά νά ἀρπάξουν τό θήραμά τους». Ἔτσι τοὺς χαρακτηρίζει γλαφυρά ὁ Ἕλληνας πρωθυπουργός Ἐμμανουήλ Τσουδερός. «Οὐρανίτες» τοὺς ὀνομάζει ὁ ἀπλὸς κρητικὸς λαός, ἀφοῦ ἡ λέξη ἀλεξιπτωτιστής τοῦ ἦταν τελείως ἀγνωστὴ ἐκεῖνο τὸν καιρό. Ἀρχηγός τῶν ἐπίλεκτων αὐτῶν μονάδων εἶναι ὁ γερμανὸς ἀντιπτεράρχος Κούρτ Στουντεντ. Μάλιστα εἶναι αὐτός πού ἱδρυσε τὸ ἀσυνάγωνιστο σῶμα τῶν ἀλεξιπτωτιστῶν.

«Εἴκοσι Μάη ἦτανε ἀνήμερα τὴν Τρίτη π' ἀρχίξανε οἱ Γερμα-

νοὶ νά πέφτουνε στὴν Κρήτη».

Τὰ Χανιά, τὸ Ρέθυμνο, τὸ Ἡράκλειο δέχονται τίς ἐπιθέσεις τῶν ἀλεξιπτωτιστῶν. Πολλοὶ ὅμως, πρὶν ἀκόμη πατήσουν στή γῆ, πέφτουν κάτω νεκροί. Δέχονται τὸ ἄγριο κυνηγητό τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ βρετανικοῦ στρατοῦ, μὰ καὶ τῶν τολμηρῶν Κρητικῶν. Ἡ Κρήτη τὴν κρίσιμη αὐτὴ στιγμή, τὸν Μάιο τοῦ 1941, δέν ἔχει τὰ στρατευμένα παιδιά της, γιά νά τὴν ὑπερασπιστοῦν. Πολλὰ ἔχουν ἀφήσει τὴν τελευταία τους πνοή κεῖ πάνω στά χιονισμένα βουνά τῆς Πίνδου, πολεμώντας ἥρωικά. Τό καταπληκτικό εἶναι πὼς τώρα, ἐνόψει τῆς γερμανικῆς λαίλαπας, συμμετέχει ἐνεργὰ ὁ ἄμαχος πληθυσμός, γέροι, γυναῖκες, παιδιά. Πολεμᾷ μ' ὅτιδήποτε βρεῖ μπροστά του, μέ δρεπάνια, μαχαίρια, μαγκοῦρες. Χαρακτηριστικό τό τηλεγράφημα τῆς γερμανικῆς διοίκησης Κρήτης πρὸς τὸ Βερολίνο: «Ἐδῶ, μᾶς πολεμᾶνε ἀκόμα καὶ οἱ πέτρες!».

Οἱ Γερμανοὶ ὑπολόγιζαν πὼς μέσα σ' ἓνα εἰκοσιτετράωρο θά εἶχαν δική τους τὴν Κρήτη. Δέν εἶχαν ὅμως ὑπολογίσει τὸν λεβέντικο κόσμο της. Χάρη στοῦ ἀνυπέρβλητο θάρρους, στή γενναία ἀντίσταση καὶ στοῦ πνεῦμα αὐτοθυσίας του, οἱ ἐχθροὶ χρειάστηκαν 11 ὁλόκληρες μέρες γιά τὴν κατάκτηση τῆς μεγαλονήσου. Ὁ ἐμπνευστής τῆς 7ης μεραρχίας τῶν ἀλεξιπτωτιστῶν, ὁ Στουντεντ, ἐξομολογεῖται: «Ὁμολογῶ ὅτι ἔπεσα ἔξω στοὺς ὑπολογισμούς μου, ὅταν πρότεινα αὐτὴ τὴν ἐπίθεση. Τό ἀποτέλεσμα ἦταν ὅχι μόνο νά χάσω πολύτιμους ἀλεξιπτωτιστές, πού τοὺς εἶχα σάν παιδιά μου, ἀλλὰ καὶ νά ἐκλείψει τό σῶμα τῶν ἀλεξιπτωτιστῶν, πού ἐγὼ εἶχα δημιουργήσει. Ἡ Κρήτη ὑπῆρξε ὁ τάφος τῶν γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν». Γι' αὐτό, δέν τόλμησαν οἱ Γερμανοὶ ξανά παρόμοια ἐπιχείρηση.

Τὸν θαυμασμό του γιά τὴν πεισματικὴ ἀντί-

σταση του ήρωικού κρητικού λαού εκφράζει ο ραδιοφωνικός σταθμός της Μόσχας: «Επολεμήσατε όπλα εναντίον πανόπλων και ένικήσατε. Μικροί εναντίον μεγάλων και επικρατήσατε. Δέν ήτο δυνατόν νά γίνει άλλως, διότι είσθε Έλληνες. Έκερδίσαμεν χρόνον, διά νά άμυνθώμεν. Ως Ρώσοι και ως άνθρωποι σās ευγνωμονούμε».

Άλλά τό νησί δέν ύποκύπτει τελικά μόνο κάτω από τό βάρος της σιδηρόφρακτης γερμανικής αυτοκρατορίας, αλλά γεύεται και τό πικρό ποτήρι της άντεκδίκησης. Έπειδή στην έπιχείρηση αυτή των 11 ήμερων οί άπώλειες των Γερμανών ήταν τόσο μεγάλες πού ξεπερνούσαν τά θύματα όλου του πολέμου κατά της Ελλάδος και Γιουγκοσλαβίας, οί Γερμανοί προβαίνουν σέ άντίποινα.

Παραδειγματικά καταστρέφουν την κωμόπολη Κάνδανο, μόλις την κυριεύουν (25 Μαΐου). Καΐνε σπίτια μαζί μέ τούς κατοίκους τους. Μέ έκρηκτικά γκρεμίζουν ό,τι απέμεινε. Ό σωρός των έρειπίων δέν θυμίζει τίποτε από την άλλοτε όμορφη Κάνδανο. Μάλιστα, στή διάρκεια της γερμανικής κατοχής, στή θέση της άφανισμένης αυτής περιοχής ό κατακτητής τοποθετεί μία έπιγραφή πού γράφει: «Έδω ύ-

πήρχε ή Κάνδανος».

26 Μαΐου πατούν τόν Γαλατά. Εύτυχώς, χάρη στόν φωτισμό και την ύποδειγματική συμπεριφορά του παπα-Βασίλη Ρουμελιωτάκη, σώζονται οί κάτοικοί του από τά άντίποινα του γερμανού είσβολέα.

Ό παπα-Βασίλης περιθάλλει στό σπίτι του δύο τραυματισμένους άλεξιπτωτιστές, έναν άξιωματικό κι έναν δεκανέα. Από τούς 116 πού έπεσαν βόρεια του Γαλα-

τά, μόνο αυτοί οί δύο σώθηκαν. Οί 114 σκοτώθηκαν από τίς έλληνικές και συμμαχικές δυνάμεις. Γεμάτος λοιπόν ευγνωμοσύνη ό άξιωματικός άγκαλιάζει τόν ιερέα και μέ τόν διερμηνέα του ευχαριστεί:

- Πατέρα μου, σέ σās όφείλω τή ζωή μου. Είμαι πατέρας δύο παιδιών. Πέστε μου τί καλό θέλετε νά σās κάνω.

- Δέν θέλω τίποτε άλλο, παρά νά μήν πείς ίντα έμαθες και είδες στό χωριό μας.

Τότε ό γερμανός άξιωματικός γράφει μέ κιμωλία στην πόρτα: «Συνάδελφοι, αυτό τό σπίτι νά μήν πειραχθεί, γιατί αυτό μάς έσωσε».

Κι ό παπα-Βασίλης του λέει:

- Αυτό πού έγραψες είναι μόνο γιά μένα. Οί χωριανοί μου όμως ίντα θά γενοϋν;

Σ' ένα φύλλο χαρτί γράφει ό Γερμανός: «Τήν 21ην Μαΐου πέσαμε μέ άλεξιπτωτα βόρεια του Γαλατά. Παρακαλώ τούς συντρόφους μου νά τούς φανοϋν χρήσιμοι σέ ό,τι τούς είναι δυνατόν, γιατί μάς βοήθησαν νά σωθώμε».

Έτσι γλύτωσε ό Γαλατάς από τίς στυγρές εκτελέσεις πού έγιναν σέ άντίποινα γιά τούς 1.500 σκοτωμένους Γερμανούς.

Έλληνίς

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΟΚΑΜΙΑΣ

«Σήμερα ήρθαν μουσαφिरαίοι στο Μοναστήρι Φράγκοι, οί όποίοι βγήκαν στήν ξηρά κάτω από τό μοναστήρι λόγω του ότι τό "λόβερ", ή βάρκα μέ τρία κατάρτια, τσακίσθηκε από τή μεγάλη τραμουντάνα. Οί Φράγκοι, έκτός από τά χρήματα πού άφησαν στο μοναστήρι, άφείρωσαν καί μία εικόνα της Παναγίας», σημείωσε τόν Αύγουστο του 1643 ό παπα-Δημήτρης στο πρώτο-πρώτο φύλλο άπ' τό Εύαγγέλιο πού όλοι τό είχαν γιά θαυματοργό. Όχι μόνο στή Νίβιτσα¹, ή φήμη του έφτανε πολύ πίο πέρα.

Κανείς δέν καλοξέρει πούθε βρέθηκε, κόντευαν 100 χρόνια². Ό παπα-Δημήτρης Στεφάνου από τό σοί των Παπαδημαίων εκεί τό βρήκε όταν έγινε εφημέριος στο χωριό κι ήγούμενος στο μοναστήρι της Κοκαμιάς³. Ήταν γραμμένο σε περγαμνή κι είχε περίτεχνες χρωματιστές εικόνες. Ό θρύλος λέει πώς τό 'φερε ή θάλασσα κι ένας βοσκός πού έβασκε τά πρόβατα στήν παραλία τό βρήκε εκεί, πίο κάτω άπ' τό μοναστήρι. Καί, στ' αλήθεια,

ήταν θαυματοργό. Όχι μονάχα οί Ρωμιοί, αλλά τό πίστευαν κι οί Τουρκοί πού κι άπ' τό Κουρβελέσι ακόμα έστελναν τάματα, άφιερώματα καί ζωντανά.

Οί Νιβιτσιώτες τό πρόσεχαν σαν τά μάτια τους. Κάθε σπίτι τό έπαιρνε μέ τή σειρά πού όριζε ή συνέλευση κι ή Δημογεροντία κι ή οίκογένεια πού τό 'χε στο σπίτι της δέν τ' άφηνε στιγμή χωρίς άντρες νά τό φυλάγουνε, μέ τό καντήλι νά καίει νύχτα-μέρα. Άν ήθελε νά τ' άσπαστεί κανείς, μόνο μέ συνοδεία του παπά καί των επιτρόπων.

Τά χωριά γύρω συχνά τό ζήταγαν γιά προσκύνημα ή γιά άγιασμό, όταν έπεφτε άρρώστια στα κοπάδια, μά γιά νά πάει ως εκεί, άπόφαση έπαιρνε ή Δημογεροντία καί πάντα τό συνόδευαν άρματωμένοι κι άπ' τά δύο χωριά, τή Νίβιτσα κι αυτό πού τό ζητούσε. Γιά νά βγει από τό σπίτι όπου φυλασσόταν, γινόταν ιεροτελεστία, οί καμπάνες χτύπαγαν κι οί χωριανοί, όπου κι αν βρίσκονταν, κάνανε τόν σταυρό τους.

Λίγο πριν νά ξεσπάσει ό πόλεμος⁴ αρχισαν νά όρμούνε συμμορίες. Οί Νιβιτσιώτες πήραν τό Εύαγγέλιο καί φύγανε στήν Κέρκυρα γιά νά σωθοούν καί νά τό σώσουν. Μά ό πόλεμος δέν τελείωνε. Μετά τούς Βαλκανικούς ήρθε ό άγώνας της Αύτονομίας, ύστερα ό Α' Παγκόσμιος. Γερμανοί αρχαιοκάπηλοι έντόπισαν τό Εύαγγέλιο στήν Κέρκυρα κι έδιναν ένα-μισυ εκατομμύριο στόν φύλακα γιά νά τούς τό δώσει. Τότε διπλασιάστηκε ή φρουρά των Νιβιτσιωτών, πού μόνο όταν

τά πράγματα ήσύχασαν, γύρισαν πίσω στο χωριό τους.

Άλλά κι εκεί δέν ήταν όπως τά 'ξεραν. 'Η Νίβιτσα ήταν πιά Άλβανία κι οί ζανταρμάδες οί Άλβανοί πηγαινοέρχονταν μέ έντολή άπ' τόν ύπουργό (Μουσά Γιούκα) νά πάρουν τό Εύαγγέλιο στό μουσεϊο Τιράνων. Ξέσπασαν πάνω στόν πρόεδρο καί στούς επιτρόπους μέ άπειλές, έκβιασμούς καί φυλακίσεις, νά παραδώσουν τό Εύαγγέλιο, αλλά αυτό ήθελε νά μείνει λίγο άκόμα. 'Εβαλε λυτούς καί δεμένους ό Δεσπότης άπ' τ' Άργυροκάστρο κι έτσι τό σχέδιο ματαιώθηκε στό τέλος.

Τό Εύαγγέλιο έμεινε στή Νίβιτσα μέχρι τόν Μάρτη τοῦ 1941. Άπ' τό σπίτι τοῦ Παπαδήμα τοῦ Χαράλαμπου τό πήραν οί άξιωματικοί τής 3ης Μεραρχίας γιά νά τό πάνε στήν έδρα της, στό Κούδεσι, πιό πάνω στή Χιμάρα. 'Ηταν μεγάλη άνάγκη. Είχε ξεσπάσει ή έαρινή επίθεση, ό Μουσολίνι είχε ρίξει στό μέτωπο όλες του τίς δυνάμεις. Καί τό 'κανε τό θαῦμα τό Εύαγγέλιο, ό Μουσολίνι έφυγε ντροπιασμένος.

Άλλά χάθηκε ό πόλεμος... Στήν ύποχώρηση τοῦ στρατοῦ ή Νίβιτσα έμπιστεύ-

τηκε τόν θησαυρό της σέ χέρια έλληνικά, ή Έλλάδα ήταν τόπος καλύτερος γιά κείνο, μέχρι νά 'ρθουν άλλοι καιροί⁵. Άλλά αυτοί δέν ήρθανε άκόμη...

Μαρτινιαή

1. Χωριό τής Β. 'Ηπείρου μεταξύ Άγίων Σαράντα καί Χιμάρας.

2. Τό Εύαγγέλιο τής Κοκαμιᾶς χρονολογεῖται από τό 1562.

3. Τό μοναστήρι τής Κοκαμιᾶς ανάγεται στόν 13^ο αἰ. Βρίσκεται σ' έναν λόφο 15 λεπτά από τή θάλασσα τοῦ 'Ιονίου. Τό καθολικό του εἶναι άφιερωμένο στήν Κοίμηση τής Θεοτόκου. Σήμερα εἶναι έρειπωμένο.

4. Α' Βαλκανικός πόλεμος 1912-13.

5. Μέ τή μεσολάβηση τοῦ αρχίατρου Γεωργίου Δούλη πού καταγόταν από τή Νίβιτσα, άδελφοῦ τοῦ συνταγματάρχη Δημητρίου Δούλη -ό όποῖος διετέλεσε ύπουργός Στρατιωτικῶν τής Κυβέρνησης Βορείου 'Ηπείρου κατά τή διάρκεια τής Αυτόνομίας κι έπειτα βουλευτής Άργυροκάστρου στό 'Ελληνικό Κοινοβούλιο- τό Εύαγγέλιο παραδόθηκε στό τμήμα χειρογράφων τής 'Εθνικής Βιβλιοθήκης.

Ἡ κυρά τῆς Ρῶ ὑψώνει τή γαλανόλευκη καί σήμερα!

Τό πραγματικό τῆς ὄνομα ἦταν Δέσποινα Ἀχλαδιώτη. Στό πανελλήνιο, ὅμως, ἔμεινε γνωστή ὡς ἡ κυρά τῆς Ρῶ, ἀλλά καί ὡς Κυρά τῆς Ρωμιοσύνης. Ἡ ζωή τῆς σκληρή καί δύσκολη, σπάνια, μοναδική, ἀξιοζήλευτη. Ἀνήκει σ' ἐκείνη τή στόφα ἀνθρώπων πού χωρίς τίτλους καί περγαμινές διδάσκουν, παιδαγωγοῦν, μεταγγίζουν φῶς καί ἀξίες στίς ἐπερχόμενες γενιές μέσα ἀπό τίς καθάρειες πράξεις τους ἡ μέσα ἀπό μία μονάχα πράξη σταθερά ἐπαναλαμβανόμενη μέσα στίς δεκαετίες μέ ἀμείωτο ζῆλο, ἀγνό πατριωτισμό καί συνείδηση χρέους.

Γεννημένη στά 1890 στό τουρκοκρατούμενο τότε θρυλικό Καστελλόριζο, ἡ Δέσποινα ἀποφασίζει μαζί μέ τόν σύζυγό της Κωνσταντῖνο νά ἐγκατασταθοῦν τό 1924 στό μικρό νησάκι Ρῶ τρία ναυτικά μίλια ἀπό τό Καστελλόριζο κι ἄλλα τόσα ἀπό τά παράλια τῆς Μικρασίας. Εἶχαν πάρει λίγα ζῶα κι ἀσχολοῦνταν μέ τήν κτηνοτροφία. Ἔτσι κάλυπταν τίς καθημερινές τους ἀνάγκες. Ἡ ζωή τους ἀπλή, λιτή, μία ζωή βιοπάλης. Οἱ ἐλάχιστες οἰκογένειες πού κα-

τοικοῦσαν στή Ρῶ Μεγίστης ἐγκατέλειψαν τά ἐπόμενα χρόνια τό νησί ἀφήνοντας μοναδικούς κατοίκους τό ζεῦγος Ἀχλαδιώτη.

Ἐνα πρωινό τοῦ 1929 ἀντίκρισαν ἕνα ἀπρόσμενο καί δυσάρεστο θέαμα: μία τουρκική σημαία. Ἦταν ἡ πρώτη πρόκληση πού δέχθηκε ἀπό τούς Τούρκους ἡ Δέσποινα, γιατί ἔκτοτε κονταροχτυπήθηκε μέ τούς ἐπιβουλεῖς δυναμικά καί περήφανα χιλιάδες φορές. Ἡ ἀντίδρασή της ὑπῆρξε ἄμεση, αὐθόρμητη, γνήσια ἐλληνική. Πῆρε ἕνα λευκό σεντόνι κι ἕνα γαλάζιο ὕφασμα κουρτίνας κι ἔφτιαξε μία σημαία. Μαζί μέ τόν σύζυγό της κατέβασαν τήν τουρκική καί ὕψωσαν τήν ἐλληνική σημαία.

Τό 1940 ὁ ἄντρας της ἀρρώστησε βαριά. Ἡ κυρα-Δέσποινα ἦταν μόνη στό νησάκι. Ὅταν ἦρθαν καί πῆραν στό ψαροκάικο τόν Κώστα γιά νά τόν μεταφέρουν στόν γιατρό, αὐτός ἄφησε τήν τελευταία του πνοή στή θάλασσα. Σκληρές ὥρες γιά τήν κυρα-Δέσποινα. Πόνος βουβός. Μόνη τῆς φροντίζει τά πάντα κι ἐνταφιάζει τόν σύζυγό της. Ἐπιστρέφει τό 1943 στό ἥρω-

ικό της μετερίζι, αυτή τή φορά παίρνοντας μαζί της τήν τυφλή της μάνα.

Στό λιμανάκι τοῦ νησιοῦ, ἐκεῖ στό ἐκκλησάκι τοῦ Ἀι-Γιώργη ἡ κυρα-Δέσποινα ζητᾷ τήν ἐνίσχυση τοῦ Θεοῦ στή δύσκολη ζωὴ πού ἐπέλεξε. Εἶχε συνείδηση ὅτι ἐπιτελεῖ ἔργο σοβαρό.

Στά χρόνια τοῦ Β΄ Παγκόσμιου πολέμου συμμετέχει μέ τόν δικό της τρόπο στόν ἀγώνα. Τό νησί μετατρέπεται σέ ἔδρα τῶν συμμάχων, πού ὅταν πληροφορήθηκαν τήν ἱστορία της, ἔστειλαν ναῦτες νά τή χαιρετίσουν καί νά τήν ἐφοδιάσουν μέ τροφίμα κι ἄλλα ἀναγκαῖα. Ἀλλά κι ἐκείνη σ' ὅλη τή διάρκεια τοῦ πολέμου τούς συμπαραστεκόταν καί τούς βοηθοῦσε πολύ φιλόξενα. Δεχόταν τούς Ἕλληνες στρατιῶτες τοῦ Ἱεροῦ Λόχου πού ἐρχόντουσαν ἀπό τήν Αἴγυπτο. Καί μάλιστα κάθε φορά πού τά πλοῖα περνοῦσαν μπροστά ἀπό τή Ρῶ, αὐτή ἔτρεχε νά τά χαιρετίσει κουνώντας τήν ἐλληνική σημαία. Στή δύση τῆς ζωῆς της ἀναπολοῦσε ἐκεῖνες τίς στιγμές νοσταλγικά: «Ὅταν ἐκατήβαινε δικό μας καράβι σήκωνα τή σημαία καί χαιρετοῦσα. Σφυρούσανε... νά τρέχω ἢ κακομοίρα, νά τρέχω στά κατσάβραχα πάνω νά πάω νά σηκώσω τή σημαία».

Συγκλονίζει μέ τήν ἀμετάκλητη ἀπόφασή της νά φυλάγει τόν βράχο στήν ἄκρη τῆς Ἑλλάδας. Ὅταν οἱ Γερμανοί βομβάρδισαν τό Καστελλόριζο καί οἱ κάτοικοι ἔφυγαν γιά τήν Κύπρο, τή Μέση Ἀνατολή κι ἄλλα μέρη, ἡ κυρα-Δέσποινα παρόλο τόν τρόμο τοῦ βομβαρδισμοῦ ἔμεινε ἐκεῖ, στή τή κι ἀκλόνητη. Μία γυναίκα μέ λιονταρίσια καρδιά νά φυλάγει Θερμοπύλες, νά στέκεται ἀκοίμητος βιγλάτορας στά σύνορα τῆς πατρίδας!

Τό 1943 τό Καστελλόριζο ἦταν τό πρῶτο κομμάτι ἐλληνικῆς γῆς πού ἐλευθερωνόταν. Ἡ ἀποχώρηση τῶν Ἱταλῶν κα-

τακτητῶν γέμισε τήν ψυχὴ τῆς κυρᾶς μέ ἀνείπωτη χαρά καί ἤθελε νά ἐκφράσει δυναμικά αὐτό τό αἶσθημα. Γι' αὐτό κι ὅταν τή ρώτησαν «πῶς σοῦ ἦρθε γιά πρώτη φορά νά ὑψώσεις τή σημαία;», ἐκείνη ὑψώνοντας τό τρεμάμενο πλέον γεροντικό της χέρι στόν οὐρανό, ἀπάντησε αὐθόρμητα: «Ἔτσι μέ φώτισε... Ἀφοῦ ἔφυγαν πιά οἱ Ἱταλοί, νά σηκώσουμε τή σημαία τή δική μας, τόν σταυρό, γιατί ἀγαποῦσα τόσο πολύ τήν Ἑλλάδα».

Ἐκτοτε ἡ ἐπαρση τῆς ἐλληνικῆς σημαίας κάθε πρωί καί ἡ ὑποστολή μέ τή δύση τοῦ ἡλίου γίνεται τό καθημερινό της ἱερό καθήκον. Συνδέθηκε τόσο πολύ μ' αὐτή τήν πρώτη σημαία πού δήλωνε: «Τήν πρώτη σημαία τήν ἔχω, τή μπάλωσα καί τήν ἔχω. Ἐ, ὅταν πεθάνω νά μοῦ τή βάλουν μαζί μου».

Τό 1974 τοῦρκος δημοσιογράφος ἐκμεταλλεύεται τήν ἀπουσία της ἀπό τή Ρῶ καί ὑψώνει στό νησί τουρκική σημαία. Ἀσφαλῶς ὅταν γύρισε στό σπίτι της τήν κατέβασε. Ἡ σθεναρὴ της ἀντίσταση στίς ἀπειλές τοῦ ἐχθροῦ ἀρχίζει νά γίνεται γνωστή στήν Ἑλλάδα. Τήν ἐπόμενη χρονιά ἓνα ἀντιτορπιλικό καταφτάνει στό Καστελλόριζο καί τήν παρασημοφορεῖ γιά τόν πατριωτισμό της. Τή μέρα τῆς βράβευσης ὁ ἐπίσκοπος τήν κάλεσε δίπλα του στό δεσποτικό καί μίλησε γιά τήν ἡρωίδα μέ θερμὴ καί θαυμασμό. Ἡ ἴδια μέ τήν ἀπλή κι ἀπέριττη ἐμφάνισή της, γερασμένη πιά, κατارυτιδωμένη ἀπό τίς κακουχίες, κυρτωμένη ἀπό τήν ἀλμύρα, ἀλλά μέ μάτια λαμπερά, μέ βλέμμα καθάριο, ἀγνό, μέ πρόσωπο ὀλοφώτεινο μίλησε μέσα ἀπό τήν ἐλληνική της καρδιά. Ἀφοῦ εὐχαρίστησε ὅλα τά πρόσωπα βροντοφώναξε: «Ζήτω ἡ Ἑλλάς!».

Κι ἄλλοτε πάλι ἀποκρυστάλλωσε τόν ἀγώνα δεκαετιῶν μέ τά ἐξῆς λόγια:

«Τά ξερονήσια τοῦ Καστελλόριζου καί τῆς Ρῶ τά ἀγαπῶ... Μέ τήν ἑλληνική σημαία ὑψωμένη καί τήν ἀγάπη γιά τήν Ἑλλάδα βαθιά ριζωμένη μέσα μου πέ-
ρασα ὅλες τίς κακουχίες. Βέβαια ἡ ζωὴ στή Ρῶ δέν εἶναι καί τόσο εὐχάριστη, ἀλλά νιώθεις πιό πολύ τήν Ἑλλάδα, χαμένος ὅπως εἶσαι στό πέλαγος, λίγες ἐκα-
τοντάδες μέτρα ἀπό τίς τούρκικες ἀκτές».

Ἦταν 13 Μαΐου 1982 ὅταν μία ἀπό τίς ὠραιότε-
ρες ἑλληνικές ψυχές πέταξε γιά τήν αἰωνιότητα. Ἡ
κυρά τῆς Ρῶ στά 92 τῆς χρόνια μᾶς ἀποχαιρέτησε.
Δέν ἦταν δυνατόν νά μήν ἐκπληρωθεῖ ἡ διακαὴς ἐπι-
θυμία της. Ὁ τάφος της βρίσκεται ἐκεῖ: στό ἀγαπη-
μένο της ξερονήσι πού αὐτὴ τό ἀνέσταινε μέ τήν πα-
ρουσία της. Ἡ ταφή πραγματοποιήθηκε μέ τιμές ἑ-
θνικῆς ἡρωίδας, ὅπως τῆς ἄξιζε, μέ τήν πρώτη μπα-
λωμένη σημαία νά τή συνοδεύει. Σήμερα στό νησί
παραμένει ἓνα μικρὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἑλληνικοῦ
στρατοῦ μέ κύριο μέλημα τῆ συνέχιση τῆς παράδο-
σης τῆς κυρᾶς τῆς Ρῶ, δηλαδή τήν καθημερινή ὑψωση
τῆς ἑλληνικῆς σημαίας μαζί μέ τή συνακόλουθη δια-
σφάλιση τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τῆς πατρίδας σ'
αὐτὴ τήν ἀνατολικότατη ἄκρη πού κινδυνεύει.

Ἡ κυρά τῆς Ρῶ ἀπὸ τόν οὐρανὸ συνεχίζει ὡς
σύμβολο νά ἐμπνέει καί νά πυρπολεῖ καρδιές πού
ἀναζητοῦν πρότυπα ἀγνῶν ἰδανικῶν... Ἄν ἐξετάσου-
με τόν γαλάζιο οὐρανὸ τῆς πατρίδας μας ἢ ἂν ἀτενί-
σουμε τόν ὀρίζοντα τῆς καταγάλανης
θάλασσας, θά δοῦμε μέ τά μάτια
τῆς καρδιάς μία ἀρ- χοντική
μορφή ἀνάμικτη μέ μπλέ χρω-
ματισμούς ἀγαπημένους. Εἶ-
ναι ἡ κυρά τῆς Ρῶ πού
ἐξακολουθεῖ νά ὑψώνει
περήφανα τὴ γαλανό-
λευκη καί νά τήν παρα-
δίδει ὡς ἱερὴ σκυτάλη
στά χέρια μας. Ψηλά ἡ
σημαία, ψηλά οἱ καρ-
διές!

Ἀγγελικὴ Τσιραμπίδου

ΔΩΡΕΕΣ

Γιά τὴν Ἀδελφότητα:

Ἀνώνυμος 50€ * Βασι-
λειάδης Νικόλαος 20€ *
ἱερομόναχος Σ. 300€ *
Κ. Α. 200€ * Κ. Δ. 200€
* Παπαδόπουλος Κυ-
ριάκος 200€ * Σεραφει-
μίδης Ἀναστάσιος, εἰς
μνήμην γονέων Ἰορδά-
νου καί Σοφίας, 50€.

Γιά τὸ Περιοδικό:

Ἀϊναλίδου Μαρία 10€
* Κιουτουκίδου Σοφία
10€ * Μηλιῶνη Παναγι-
ώτα 20€ * Συμεωνίδου
Βάσω 10€.

Γιά τὴν Κατασκήνωση:

Γ.Π. 20€ * Δ.Ν. 60€
* Π.Α. 100€ * Τ.Χ. 40€.

Μπροστά στο άνοικτό παράθυρο ο Κωνσταντίνος προσπάθησε να διώξει όλες τις σκοτεινές σκέψεις που κεντούσαν σαν καρφιά τόν νου και την καρδιά του. Τό μαγιάτικο φῶς εἶχε σήμερα κάτι μαγικό πού ἔκανε τήν ψυχή του νά στέκεται μέ δέος. Ποτέ δέν μπόρεσε ὡς τώρα νά ἀξιολογήσει αὐτή τή μοναδική ὁμορφιά. Μά τώρα, στή σκέψη ὅτι τή χάνει, θαρρεῖς κι ὅλες οἱ αἰσθήσεις του ἔκαναν μιά προσπάθεια νά τοῦ ἀλλάξουν τήν ἀπόφαση. Ὁ ἀέρας, ἐκτός ἀπό τίς μυρουδιές τῆς ἀνοιξῆς ἀπ' ἔξω, τοῦ ἔφερνε κι ἀπό μέσα τήν εὐωδιά ἀπό τό λιβάνι πού πρῶι πρῶι ἄναψε ἡ μάνα του. Τό βλέμμα του ἀγκάλιαζε ἀχόρταγα τό βουνό πού ἀπλωνόταν καταπράσινο ἀπέναντί του, πού ἀμέτρητες φορές τό ἀνέβηκε καί τό κατέβηκε μέ τούς φίλους του. Ἀκόμα καί τά πουλιά σήμερα βάλθηκαν νά τόν δελεάσουν μέ τό τι-

τίβισμά τους. Ἦνιωσε ἕνα ρίγος νά τόν διαπερνᾷ καί σκέφτηκε πῶς πολλή ὥρα στάθηκε μπροστά στο ἀνοικτό παράθυρο. Μά στό βάθος του τό ἤξερε πῶς τό ρίγος ἦταν τῆς ψυχῆς του ἡ φωνή κι ὄχι ἡ δροσιά τοῦ Μάη στό σῶμα του.

Ἦεκλεισε τό παράθυρο καί ἔκανε νά βγεῖ ἀπό τό δωμάτιό του ὅταν ἡ ματιά του ἔπεσε πάνω στή φωτογραφία πού ἦταν μέσα στήν κορνίζα πάνω στό γραφεῖο του. Τήν πῆρε στά χέρια του κι ἔκλαψε σαν μικρό παιδί. Πρίν τέσσερα χρόνια εὐτυχισμένος στήν ἀγκαλιά τῆς μάνας καί τοῦ πατέρα του τή μέρα πού πῆρε τό πτυχίο του. Πολιτικός μηχανικός. Οὔτε πού φανταζότανε ποτέ ὅτι ἐκείνη ἡ στιγμή θά ἦταν ἡ τελευταία εὐτυχισμένη πράξη πού θά ζοῦσε μαζί μέ τόν πατέρα του. Τρεῖς μῆνες ἀργότερα, ὅταν αὐτός ἔφυγε φαντάρος, ὁ πατέρας του ἔφυγε ἀπό ἀνακοπή. Τέσσερα χρόνια μετά, ἀφοῦ κτύπησε ὅλες τίς πόρτες γιά δουλειά, ὁ Κωνσταντίνος τό πῆρε ἀπόφαση νά ξενιτευτεῖ. Μά στή μάνα του δέν τόλμησε ἀκόμα νά τό πεῖ.

- Γιέ μου, γιατί κλαῖς; Τί ἔπαθες, καμάρι μου;
- Ἡ κυρα-Βγενιώ, ἔτσι τήν φώναζε ὁ πατέρας του κι ἔτσι τήν ἤξεραν ὅλοι στό σοί καί στή γειτονιά, πλησίασε καί χάιδεψε στοργικά τό κεφάλι τοῦ νέου.
- Σοῦ λείπει, παιδί μου, εἶπε μέ κατανόηση, σοῦ λείπει...
- Κοίταξε μέ μάτια κόκκινα τή μάνα του ὁ Κωνσταντίνος.
- Νάι, κυρα-Βγενιώ, μοῦ λείπει, ἀπάντησε καί δέν τόλμησε νά πεῖ τίποτε παραπάνω.
- Ἔχουμε, γιέ μου, δόξα τῷ Θεῷ, ὁ ἕνας τόν ἄλλον.
- Δουλειά δέν ἔχω, μάνα, εἶπε σχεδόν ἀγριεμένος καί κατέβασε κατακόκκινος τό κεφάλι.
- Θά δώσει ὁ Θεός νά βρεῖς καί δουλειά, ἀπάντησε μέ σιγουριά στή φωνή ἡ κυρα-Βγενιώ. Τό ζήτησα ἀπό τόν ἅγιο Κωνσταντῖνο. Εἶπε τίς προάλλες ὁ παπα-Εὐθύμης ὅτι ὁ Ἅγιος ἦταν μεγάλος βασιλέας καί ὅτι ἔπαιρνε στή δούλεψή του χριστιανούς γιατί τούς ἐμπιστευότανε. Καί στίς ὑπηρεσίες τοῦ κράτους καί στόν στρατό ἔπαιρνε, μᾶς εἶπε, χριστιανούς. Ἀπό τότε πού τό ἄκουσα, γιέ μου, δέν

κάνω τίποτε άλλο από τό νά τόν παρακαλάω νά σου βρεῖ καί σένα μία δουλειά. Εἶναι ἄξιο καί τίμιο παλληκάρι, τοῦ λέω. Στό ἐγγυῶμαι ἐγώ, ἡ μάνα του.

Τήν κοίταζε σάν χαμένος ὁ Κωνσταντῖνος.

- Παρακάλεσέ τον καί σύ, γιέ μου. Ὁ παπα-Εὐθύμης στό σαρανταλείτουργο πού κάνει μνημονεύει τό ὄνομά σου μέ τό αἶτημα αὐτό, ἔκλεισε τή συζήτηση ἡ κυρα-Βγενιώ.

Ἐμεινε ξανά μόνος στό δωμάτιό του ὁ Κωνσταντῖνος καί ἄνοιξε τόν ὑπολογιστή του. Μπήκε στό ἠλεκτρονικό του ταχυδρομεῖο καί ξαναδιάβασε τό μείλ πού τοῦ ἔστειλε ἡ εταιρεία ἀπό τή Γερμανία. Τοῦ ἔδινε προθεσμία πέντε ἡμερῶν νά ἀπαντήσει ἂν ἀποδέχεται τούς ὅρους τῆς ἐργασίας καί δέκα μέρες νά παρουσιαστῇ γιά νά ἀναλάβει.

- Ἄγιε Κωνσταντῖνε, ἔχεις πέντε μέρες προθεσμία, ψιθύρισε ἀποκαμωμένος καί παράξενο- ἔνιωσε πώς στήριξε ὅλη τήν ἐλπίδα του στόν Ἄγιο.

- Γιορτάζεις, Κωνσταντῖνε μου, αὔριο, θά πᾶμε μαζί στήν ἐκκλησία;

Σφίχτηκε ἡ καρδιά τοῦ Κωνσταντίνου. Δέν εἶχε ἄλλα περιθώρια. Αὔριο εἶναι ἡ πέμπτη μέρα, αὔριο πρέπει νά ἀπαντήσει καί ἐπιλογή δέν εἶχε. Θά δεχόταν τή θέση καί θά ἔφευγε στή Γερμανία.

- Θά πᾶμε, μάνα, τῆς εἶπε καί εἶδε τά δυό της μάτια πού ἔλαμψαν.

Τήν ἄλλη μέρα χώθηκε σ' ἓνα στασίδι ὁ Κωνσταντῖνος καί ἐπικέντρωσε ὅλη τήν προσευχή του σέ ἓνα αἶτημα. Νά ἐτοιμάσει ὁ Θεός τήν καρδιά τῆς μάνας του γιά τήν εἰδηση πού θά τῆς ἔλεγε σήμερα.

Στή μεριά τῶν γυναικῶν ἡ κυρα-Βγενιώ πού δέν κατάχε ἀπό προθεσμίες καί περιθώρια, ξέχυνε τήν καρδιά της στόν Ἄγιο.

- Νά τόν χαίρεσαι, κυρα-Βγενιώ! Νά σοῦ ζηήσει ὁ λεβέντης σου! ἄκουγε ἀπό παντοῦ.

Καί πῶς χαιρότανε! Πῶς καμάρωνε!

Πήρανε ἀντίδωρο ἀπό τό χέρι τοῦ παπα-Εὐθύμη κι ἐκεῖνος τούς εὐχήθηκε καί φίλησε τόν Κωνσταντῖνο στοργικά.

- Ἔχει ὁ Θεός, λεβέντη μου, τοῦ εἶπε καί συνέχισε νά μοιράζει τό ἀντίδωρο.

Εἶχαν βγεῖ ἔξω ἀπό τήν αὐλή τῆς ἐκκλησιᾶς, ὅταν ἄκουσαν τόν κύρ Μιχάλη τόν ἐπίτροπο νά τούς φωνάζει νά γυρίσουν πίσω γιατί τούς ἤθελε ὁ παπάς.

Γύρισαν ξαφνιασμένοι καί βρῆκαν τόν ἱερέα νά μιλᾷ μέ ἓναν κύριο μπροστά στήν Ὁραία Πύλη. Τά μάτια του εἶχαν ἓνα χαμόγελο θριαμβευτικό.

- Κωνσταντῖνε μου, ὁ κύριος Ἀντωνόπουλος ἔχει μία τεχνική εταιρεία καί ζητᾷ ἓνα ἔμπιστο πρόσωπο γιά νά τοῦ ἀναθέσει ἓνα γραφεῖο πού θά ἀνοίξει στήν πόλη μας, γιατί ἀνέλαβε ἐδῶ ἓνα μεγάλο ἔργο. Αὐτός σκέφτηκε νά ζητήσει βοήθεια ἀπό ἐμένα κι ἐγώ σκέφτηκα ἐσένα. Τί λές;

Ἄρπαξε στά δύο του τά χέρια τό χέρι τοῦ παπα-Εὐθύμη ὁ Κωνσταντῖνος καί τό φίλησε κι ὕστερα στράφηκε στόν μεγαλοεργολάβο.

- Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, εἶπε μέ μάτια δακρυσμένα. Εἶναι τό καλύτερο δῶρο πού θά μπορούσα νά πάρω σήμερα στή γιορτή μου.

- Καί σέ μένα, παιδί μου, εἶσαι τό καλύτερο δῶρο πού μοῦ στέλνει ὁ Ἅγιος στή δική μου γιορτή. Τοῦ ζήτησα ἓναν τίμιο ἄνθρωπο νά τόν ἐμπιστευτῶ καί μοῦ ἔστειλε ἐσένα.

Γύρισε καί κοίταξε τή στολισμένη εἰκόνα τοῦ Ἁγίου πού δίπλα στή μητέρα του τήν Ἀγία Ἐλένη ἀκουμποῦσε μέ εὐλάβεια τόν Σταυρό.

- Στήν ὥρα σου, Ἄγιέ μου, ψιθύρισε, πλησίασε τήν εἰκόνα καί τήν προσκύνησε εὐλαβικά.

Ἐλένη Βασιλείου

Ποιούς δά ψηφίσουμε;

Στήν Παλαιά Διαθήκη υπάρχει ή γνωστή αλληγορία: Κάποτε τά δέντρα πήγαν νά διαλέξουν ποιόν θά χρίσουν βασιλιά τους. Εἶπαν στήν ἐλιά: «᾽Ελα νά γίνεις βασιλιάς μας». Ἀλλά ή ἐλιά τούς ἀποκρίθηκε: «Ν' ἀφήσω ἐγώ τό λάδι πού παράγω, πού μ' αὐτό τιμοῦν θεοὺς κι ἀνθρώπους, γιά νά κυβερνήσω τά δέντρα;». Τότε τά δέντρα εἶπαν στή συκιά: «᾽Ελα ἐσύ νά γίνεις βασιλιάς μας». Μά κι ή συκιά τούς ἀποκρίθηκε: «Ν' ἀφήσω ἐγώ τούς ὠραίους καί γλυκοὺς καρπούς πού κάνω, γιά νά κυβερνήσω τά δέντρα;» Τότε τά δέντρα εἶπαν στό ἀμπέλι: «᾽Ελα ἐσύ νά γίνεις βασιλιάς μας». Μά καί τό ἀμπέλι τούς ἀποκρίθηκε: «Ν' ἀφήσω ἐγώ τό κρασί πού βγάζω, πού τό χαίρονται θεοί καί ἄνθρωποι, γιά νά κυβερνήσω τά δέντρα;». Τότε τά δέντρα εἶπαν στήν ἀγκαθιά: «᾽Ελα ἐσύ νά γίνεις βασιλιάς μας». Καί ή ἀγκαθιά τούς ἀποκρίθηκε: «Ἄν θέλετε στ' ἀλήθεια νά μέ χρίσετε βασιλιά σας, ἐλάτε νά κρυφτεῖτε στή σκιά μου· ἄν δέν ἔρθετε, φωτιά θά βγεῖ ἀπό τ' ἀγκάθια μου καί θά κατακάψει τούς κέδρους τοῦ Λιβάνου».

Δυστυχῶς δέν κυβερνᾷ τήν ἀνθρωπότητα ή ἐλιά, ή συκιά, ή κληματαριά ἀλλά τό ἀγκάθι. Ἀρκεῖ νά ρίξει κανεῖς ἓνα βλέμμα στόν κόσμο μας καί στήν πατρίδα μας, γιά νά διαπιστώσει πόσο εὐδοκιμεῖ. ᾽Ετσι, ή Ἑλλάδα μας χάνεται. Τό κράτος καταρρέει. ᾽Ενα ἑκατομμύριο περίπου συμπολίτες μας ἔχουν μεταναστεύσει στό ἐξωτερικό γιά τό μεροκάματο, ἐνῶ τήν ἴδια στιγμή ἐπιχειρεῖται ἐποικισμός ἀπό ἀλλοφύλους καί ἀλλοθρήσκους. Ὁ πληθυσμός μας συρρικνώνεται. Ἐθνική πολιτική δέν ἀσκεῖται. Μία πλημμύρα πνίγει δεκάδες. Μία φωτιά προκαλεῖ ἐκατόμβη θυμάτων. Ἡ ἐγκληματικότητα κερδίζει ἔδαφος. Πρωτοφανή νομοσχέδια, διατάγματα, συνταγματικά ἄρθρα καί συμφωνίες μεταβάλλουν σκανδαλωδῶς τά μέχρι τοῦδε «πατρόθεν» παραδεδομένα! ᾽Εθνος καί Ἐκκλησία ποινικοποιοῦνται, ἐνῶ ἀντίθετα νομιμοποιοῦνται ἱταμότατα ή ἀλητεία, ή ἀσυδοσία, ή βλασφημία καί οἱ μολότοφ.

Γι' αὐτό ζητεῖται ἐπειγόντως ἡγέτης, χωρίς κομματικές ἀγκυλώσεις, χωρίς χωροταξικές παρωπίδες. Ζητεῖται ἱκανός κυ-

βερνήτης μέ ἔξωθεν καλή μαρτυρία καί ἐθνικό σχέδιο νά τά γκρεμίσει ὅλα καί νά τά χτίσει ὅλα ἀπό τήν ἀρχή.

Σέ λίγες μέρες θά κληθοῦμε γιά ἄλλη μία φορά νά ἐκλέξουμε τούς ἄρχοντές μας. Ἐτοιμάζονται πολλοί καί διάφοροι ὑποψήφιοι, παλαιοί καί νέοι, γνωστοί καί ἄγνωστοι νά ζητήσουν τήν ψῆφο μας. Ἡ ἱστορία διδάσκει πώς οἱ λαοί εὐκόλα παρσύρονται καί δημαγωγοῦνται. Καί ὁ λαός μας ἔχει μία πλούσια πείρα ἀπό τήν ἀρχαιότητα, πού δέν τή χρησιμοποιεῖ ὅσο καί ὅπως πρέπει. Ἐπιβάλλεται νά συνειδητοποιήσει ὅτι στά χέρια του κρατᾶ τό ἰσχυρό ὄπλο, τήν ψῆφο, ἀπό τήν ὁποία ἐξαρτᾶται τό μέλλον τῆς πατρίδος μας, τό μέλλον τῶν παιδιῶν μας.

Στόν προβληματισμό μας γιά τό ποιούς πρέπει νά ψηφίζουμε ἀπαντοῦν διαφωτιστικά ἡ ἀγία Γραφή καί οἱ θεοφόροι Πατέρες, ἀπ' ὅπου ἀντλοῦμε μερικές σκέψεις:

Πρῶτα πρῶτα νά μή μᾶς διαφεύγει ὅτι ἄρχοντες καί ἀρχόμενοι εἶναι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ, συνεπῶς ὁμόδουλοι. Ὁδηγός στά ἔργα τους θά πρέπει νά εἶναι γι' αὐτούς ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ: «Ὅς ἐάν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ἡμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, καί ὃς ἐάν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος» (Μρ 10,43-44).

Ὁ ἅγιος Χρυσόστομος γιά τήν προσωπικότητα καί τό ἔργο τους ἀναφέρει: «Ἡ ἐξουσία τοῦ ἄρχοντα εἶναι παρόμοια μέ τήν τέχνη τοῦ ἡνιόχου καί τοῦ κυβερνήτη τοῦ πλοίου» (PG 55,491). Ταυτόχρονα, ὅμως, ὑπογραμμίζει: «Εἶναι προτιμότερο νά μή διοικεῖται ἓνας λαός ἀπό κανένα, παρά νά διοικεῖται ἀπό ἓναν κακό ἡγέτη» (PG 63,231). Δυστυχῶς, τονίζει ἀλλοῦ, «οἱ ἄρχοντες συνήθως εἶναι διεφθαρμένοι» (PG 59,274). Ὁ Μέγας Βασίλειος προσθέτει: «Οἱ ἄρχοντες ὑπάρχουν, ὅχι γιά νά

καυχῶνται γιά τή σπουδαία θέση τήν ὁποία κατέχουν, ἀλλά γιά νά τιμοῦν οἱ ἴδιοι τή θέση αὐτή» (PG 32,497). Γι' αὐτό «ὅσοι ἐπιδιώκουν τήν ἀρετή δέν ἀναλαμβάνουν μέ εὐχαρίστηση δημόσια ἀξιώματα. Ἀντίθετα ὅσοι ἀποβλέπουν σέ χρήματα καί δόξα, θεωροῦν μέγιστο ἀγαθό τήν κατὰκτηση κάποιας ἐξουσίας, γιά νά μποροῦν νά ἀποκτοῦν ὅσα ἐπιθυμοῦν» (PG 32,1041). «Ἔργο τῶν ἀρχόντων εἶναι νά ἀναχαιτίζουν τίς ἀταξίες τοῦ λαοῦ, νά τόν κατευθύνουν στό σωστό. Ὅταν, ὅμως, αὐτοί πρῶτοι παραβαίνουν τόν νόμο, πῶς μποροῦν νά καθοδηγοῦν τούς ἄλλους;» (PG 56,24). Γιά τό ἴδιο ζήτημα ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ὑπογραμμίζει: «Πολλοί ἄρχοντες σπαταλοῦν ἀμέτρητα χρήματα, γιά νά κατασκευάσουν πολυτελῆ ἐπιπλα, καί ἄλλοι βάζουν τά ἀκριβότερα ἀρώματα καί εὐφραίνονται μέ τή μουσική τῶν ὀργάνων, ἀντί νά συμπάσχουν καί νά ὑποφέρουν γιά τή συντριβή τοῦ λαοῦ» (PG 35,961).

Σχετικά μέ τίς ἀρετές πού χρειάζεται νά κοσμοῦν τούς ἡγέτες ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ὑποστηρίζει: «Οἱ ἄρχοντες πρέπει νά ξεπερνοῦν κατὰ πολύ τούς ἄλλους· νά γίνονται καθημερινά ἀνώτεροι, νά ἔχουν ἀξία καί ἀρετή ἀνάλογη μέ τό ἀξίωμά τους» (PG 36,547). Ἐπίσης, ὁ ἱερός Χρυσόστομος παρατηρεῖ: «Ὁ πολιτικός ἡγέτης πρέπει νά ἔχει βίο ἀκηλίδωτο, ὥστε νά τόν ἔχουν ὅλοι ὡς παράδειγμα» (PG 62,547). «Ἐκεῖνος πού ἀσκεῖ τήν πολιτική ἐξουσία δέν θά μπορέσει νά τή διαχειρισθεῖ δίκαια, ἂν προηγουμένως δέν κυβερνήσει τόν ἑαυτό του, ὅπως πρέπει, καί ἂν δέν τηρήσει μέ μεγάλη ἀκρίβεια καί τούς πολιτικούς καί τούς θρησκευτικούς νόμους» (PG 61,508). «Ἐκεῖνος πού εἶναι σέ θέση νά ἄρχει καί νά ἄρχεται, αὐτός θά

μπορέσει νά κυβερνήσει καί τήν οἰκογένειά του. Ἐκεῖνος πού μπορεῖ νά κυβερνήσει τό σπίτι του θά μπορέσει νά κυβερνήσει καί μιὰ πόλη, θά μπορέσει νά κυβερνήσει ὅλη τήν οἰκουμένη. Ἄν, ὅμως, δέν εἶναι σέ θέση νά ρυθμίσει τόν ψυχικό του κόσμο, πῶς θά μπορέσει νά κυβερνήσει τήν οἰκουμένη; Πῶς θά ὠφελήσει ἄλλους αὐτός πού δέν μπόρεσε νά ὠφελήσει τόν ἑαυτό του;» (PG 60,366). Καί ἄλλοῦ σημειώνει: «Ὁ ἄρχοντας σ' αὐτό κυρίως πρέπει νά ἄρχει, στό νά νικάει μέ τήν ἀρετή του· ἄν, ὅμως, νικιέται, δέν εἶναι πλέον ἄρχοντας» (PG 62,99).

Ἐπιπλέον, ἰσχυρίζεται ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Οἱ πολιτικοί ἡγέτες πρέπει νά ἔχουν ὑψηλή νοημοσύνη, νά μιλοῦν μέ παρρησία, νά περιφρονοῦν τά βιοτικά, νά μισοῦν τήν πονηριά, νά εἶναι ἥπιοι καί φιλόανθρωποι» (PG 52,678). Ἔχουν χρέος «νά παραβλέπουν τά δικά τους συμφέροντα καί νά φροντίζουν γιά τά προβλήματα τοῦ λαοῦ τους» (PG 55,306).

Συνοψίζοντας, οἱ πολιτικοί ἄρχοντες πρέπει νά εἶναι ἱκανοί, ἀδιάφθοροι, ἀκέραιοι, φιλόανθρωποι, φιλοπάτριδες καί φιλόθεοι, ἀνώτεροι ἀπό τόν λαό σέ ἀρετές καί σέ ἱκανότητες. Τέτοιους πολιτικούς χρειάζεται σήμερα ἡ πατρίδα μας. Τέτοιους πολιτικούς ἔχει ὑποχρέωση νά ἐκλέξει ὁ λαός.

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

ΩΩΩΩΩΩΩΩΩΩ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΩΩΩΩΩΩΩΩΩΩ

Ἐπίσκεψη ἀγάπης

Τήν Κυριακή 14 Ἀπριλίου, μέλη τῶν Κύκλων μελέτης ἀγίας Γραφῆς τῆς Ο.Χ.Α. «Ἀπολύτρωσις» πραγματοποίησαν ἐπίσκεψη ἀγάπης στίς φυλακές Κασσάνδρας. Προηγήθηκε ἡ θεία Λειτουργία πού τελέστηκε στόν ἱερό ναό τῶν φυλακῶν, τόν ἅγιο Ἐλευθέριο, καί στή συνέχεια ἀκολούθησε ἐκδήλωση μέ τραγούδια, ποιήματα καί πνευματική ὁμιλία ἀπό τόν πρόεδρο τῆς Ἀδελφότητος κ. Γεώργιο Μυτιληναῖο. Ἡ ἐξόρμηση ὁλοκληρώθηκε μέ τή διανομή κερασμάτων καί δεμάτων ἀγάπης.

ΕΞΩΦΥΛΛΑ

*Ἀνοιξη καί Πασχαλιά
κι ἦρθε ἡ χαρά μέσ στήν καρδιά
γιά τώρα καί γιά πάντα!*

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

Χτυποῦν τὰ ὄργανα

Δέν ἔχει στεγνώσει ἀκόμη τό μελάνι ἀπό τήν ὑπογραφή τῆς ψευτοσυμφωνίας τῶν Πρεσπῶν καί ἔχουν ἀρχίσει τὰ ὄργανα ἢ μᾶλλον χτυποῦν δυνατότερα. Οἱ βόρειοι γείτονές μας, τοὺς ὁποίους ὀνομάσαμε «βορειομακεδόνες», κατὰ παράβαση κάθε ἱστορικής ἀλήθειας καί παρά τίς διαμαρτυρίες καί ἀντιρρήσεις τοῦ 65-85% τοῦ λαοῦ μας, ἔχουν ἀρχίσει νά γίνονται ἀκόμη πιό προκλητικοί. «Ἀπό κεῖ πού μᾶς χρωστοῦσαν, μᾶς πῆραν καί τό βόδι», ὅπως λέει ὁ θυμόσοφος ἐλληνικός λαός. Οἱ ὑποτιθέμενοι «ψευτο-σλαβο-μακεδόνες», δηλαδή Ἑλληνες πολίτες μέ αἷμα ἐλληνικό, ζητοῦν, ἄκουσον-ἄκουσον, νά τελεῖται, λέει, ἡ θεία Λειτουργία στή γλῶσσα τους, νά διδάσκεται ἡ ψευτογλῶσσα τους στά Πανεπιστήμια, νά ἀναγνωριστεῖ μειονότητα «ψευτο-σλαβο-μακεδόνων» μέσα στήν πατρίδα μας. Καί σάν νά μήν ἔφταναν αὐτά, ἦρθαν καί Ἑλληνες «καθηγητές» Πανεπιστημίων -εὐτυχῶς ἐλάχιστοι- νά τὰ ὑπερασπίζονται αὐτά. Ὅμως, στήν ἀπαίτηση νά ἀναγνωριστοῦν ὡς γλῶσσα καί τὰ «ντόπια», τὰ γνωστά σωματεῖα τῶν Σερρῶν πῆραν ἀποστωματικές ἀπαντήσεις. Ὑποχρεώθηκαν δέ οἱ συνήγοροι ὑπεράσπισης νά ὁμολογήσουν ὅτι τὰ «ντόπια» εἶναι σλαβική γλῶσσα. Νά δοῦμε τί ἄλλο θά σκαρφιστοῦν γιά νά διατηροῦν στό προσκήνιο τὰ προδοτικά τους σχέδια.

Ἐμμέσως πλὴν σαφῶς

Ἀσάφειες καί ὑπεκφυγές στίς ἀπαντήσεις τοῦ ὑπουργοῦ Παιδείας σχετικά μέ τήν πιθανότητα εἰσαγωγῆς τῆς λεγόμενης «μακεδονικῆς γλώσσας» σέ ἐλληνικά σχολεῖα ἢ λειτουργίας ἰδιωτικῶν κέντρων ἐκμάθησής της δηλώνουν τήν ὑπαρξη πονηρῶν διαθέσεων καί σχεδιασμῶν. Ἐπιβεβαιώνουν τὰ ζοφερά σενάρια γύρω ἀπό τήν ὥρολογιακή βόμβα τῆς συμφωνίας τῶν Πρεσπῶν.

Ποιό συμφέρον μᾶς κάνει τόσο ὀσφυοκάμπτες μπροστά σέ κάθε ἐθνικό ἐπίβουλο; Ποιά μικροπολιτική ἰδεολογία ἱκανοποιεῖται πυρπολώντας τήν ἐνότητα τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ καί ἀναζωπυρώνοντας πάθη καί μίση περασμένων ἐποχῶν;

Ἐστω καί τήν τελευταία στιγμή μία πολιτική σύνεση, μία φιλολαϊκή λογική ἄς πρυτανεύσει!

Μάθημα ἀπό τοὺς Κινέζους

Τόν περασμένο Νοέμβριο ὁ ἰταλικός οἶκος μόδας Dolce & Gabbana δημοσίευσε τρεῖς διαφημίσεις πού ξεσήκωσαν σάλο ἀντιδράσεων στήν Κίνα. Παρουσίαζαν μία Κινέζα, γνωστό μοντέλο, νά προσπαθεῖ ἀνεπιτυχῶς νά φάει μέ ξυλάκια ἰταλικά φαγητά, πίτσα, μακαρόνια, καλτσόνε. Ἀμέσως ἑκατομμύρια ἐπικριτικά σχόλια συγκεντρώθηκαν στό διαδίκτυο. Πολλοί ἐπώνυμοι Κινέζοι δήλωσαν τήν ἀγανάκτησή

Συζητώντας τά γεγονότα...

τους. Θεώρησαν πώς οι συγκεκριμένες διαφημίσεις γελοιοποιούν και προσβάλλουν τον κινεζικό πολιτισμό. Μάλιστα σύσσωμοι πρότειναν να μποϊκοτάρουν τά προϊόντα της ιταλικής εταιρείας. Πραγματικά μέσα σέ λίγες μέρες τά γνωστά είδη πολυτελείας είχαν αποσυρθεί από τά ράφια άκριβών καταστημάτων αλλά και από τό ηλεκτρονικό έμπόριο. Οι γνωστοί ιταλοί σχεδιαστές έντρομοι μπροστά στή φοβερή πτώση τών πωλήσεων έσπευσαν νά ζητήσουν συγγνώμη. Μάλιστα δημιούργησαν ειδικό βίντεο όπου και οι δύο περίλυποι άπολογούνται γιά τό άτόπημά τους δηλώνοντας πόσο θαυμάζουν τον κινεζικό πολιτισμό. Ή όργή της Κίνας, ώστόσο, δέν φαίνεται νά ύποχωρεί, καθώς θεωρεί πώς πρόκειται γιά διπλωματική συγγνώμη προκειμένου νά ανακτήσουν τήν τεράστια άγορά της χώρας τους...

Εύλογα μπορούμε νά κάνουμε μία σύγκριση μέ τά έλληνικά κακώς κείμενα και μέ θλίψη νά διαπιστώσουμε πώς στήν πατρίδα μας σημειώνονται πολύ σοβαρότερα άτοπήματα. Όχι άπλά προσβάλλεται ένα άντικείμενο του πολιτισμού μας, αλλά παραχαράσσονται όλόκληρα κομμάτια ιστορίας, διακυβεύεται συνολικά ό πολιτισμός αιώνων. Κι ενώ στήν άπέραντη Κίνα ή αντίδραση υπήρξε δριμύτατη από τό σύνολο μέ πολύ δυναμική κοινή γραμμή, στήν Έλλάδα άρκούμαστε στό νά σχολιάζουμε

στίς μικροπαρέες μας πώς δέν πāνε καλά τά πράγματα... Μήπως πρέπει κι έμείς νά περάσουμε σέ μία πιο έμπρακτη ένδειξη της άγανάκτησής μας;

Μπράβο στόν λεβέντη τενίστα

Βροντερή όμολογία της πίστewς έδωσε ό σέρβος πρωταθλητής του τένις Νόβακ Τζόκοβιτς πρίν από λίγες μέρες, μετά τή νίκη του επί του No 1 της παγκόσμιας κατάταξης στό τένις Ραφαέλ Ναδάλ. Ό σεμνός Νόβακ μετά τό πέρας του παιχνιδιού δήλωσε πώς κάνει τον σταυρό του, προσεύχεται πρίν από κάθε άγώνα, φορā τον σταυρό του στόν λαιμό και πώς ή πίστη του στόν Χριστό είναι πάνω από τούς 70 τίτλους πού έχει κερδίσει από τήν άρχή της καριέρας του. Μάλιστα μπροστά σέ έκατομύρια τηλεθεατές από όλο τον κόσμο, μετά τή νίκη του, έκανε τον σταυρό του και άσπάστηκε τήν εικόνα του άρχαγγέλου Μιχαήλ.

«Περισσότερο από άθλητής είμαι Χριστιανός Όρθόδοξος», δηλώνει. Ή παγκόσμια όργάνωση UNICEF γιά τή φιλανθρωπική του δράση τον έχρησε πρέσβη καλής θελήσεως στήν πατρίδα του Σερβία. Νά παραδείγματα γιά τούς νέους μας! Εύγε του και του εύχόμαστε ό Κύριός μας νά του χαρίσει και άλλους πολλούς τίτλους, αλλά κυρίως νά του χαρίσει τον τίτλο του πολίτη της ούράνιας Βασιλείας.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
ΠΕΛΟΠΟΣ 7
54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ